

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره : کارشناسی ارشد

رشته : برنامه ریزی شهری

دانشکدگان هنرهای زیبا

مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۷ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی گروه شهرسازی دانشکدگان هنرهای زیبا بازنگری و در چهارصد و هشتاد و سومین جلسه شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۷ به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه ریزی ، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته : برنامه ریزی شهری

مقطع : کارشناسی ارشد

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی شهری، که توسط اعضای هیات علمی دانشکده شهرسازی دانشکدگان هنرهای زیبا بازنگری شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.

- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجراست.
- هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه برسد.
- این برنامه درسی جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی شهری مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۳۰ شورای برنامه ریزی دانشگاه تهران گردیده است.

محمدرضا اسمعیلی گیوی

دبیر شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت
آموزشی دانشگاه

محمود کمره ای

معاون آموزشی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۷ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی شهری ، صحیح است، به واحد ذیربط ابلاغ شود.

سید حسین حسینی

رئیس دانشگاه تهران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

دانشگاه تهران

برنامه‌ریزی شهری

برنامه‌ریزی شهری

Master of Urban Planning

مقطع کارشناسی ارشد

تهیه کنندگان

عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر پارسا ارباب
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر محمد مهدی عزیزی
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر فرشاد نوریان
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر حمیدرضا پارسی
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر مرتضی هادی جابری مقدم
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر شهاب الدین کرمانشاهی
عضو هیات علمی گروه طراحی شهری دانشکده شهرسازی	دکتر شمین گلرخ
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر ندا معیریان
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر مژگان طاهری تفتی

جدول تغییرات

ردیف	در برنامه قبلی	در برنامه بازنگری شده
۱.	کارگاه برنامه‌ریزی شهری (۱)	کارگاه برنامه‌ریزی راهبردی
۲.	کارگاه برنامه‌ریزی شهری (۲)	کارگاه طرح‌های توسعه شهری
۳.	شهر و شهرسازی معاصر ایران	توسعه در ایران معاصر
۴.	ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست	ارزیابی اثرات توسعه
۵.	برنامه‌ریزی راهبردی	آینده‌پژوهی و برنامه‌ریزی راهبردی
۶.	برنامه‌ریزی و طراحی زیرساخت‌ها	برنامه‌ریزی زیرساخت‌های شهری و منطقه‌ای
۷.	GIS سه بعدی	سیستم اطلاعات مکانی پیشرفته
۸.	GIS پیشرفته	
۹.	مدیریت شهری	فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت شهری
۱۰.	حقوق شهری	حقوق و قوانین شهری
۱۱.	روش تحقیق و تدوین پایان‌نامه	تدوین طرح تحقیق و پایان‌نامه
۱۲.	-	برنامه‌ریزی حمل و نقل همگانی
۱۳.	-	ارزیابی توان اکولوژیک
۱۴.	-	فضا و جامعه‌شناسی زندگی روزمره
۱۵.	-	اقتصاد سیاسی فضا
۱۶.	-	تاب‌آوری شهری
۱۷.	-	روش‌شناسی پژوهش
۱۸.	-	کارگاه شهرسازی پیشرفته
۱۹.	-	حکمرانی، نظریه‌ها و سیاست‌های توسعه
۲۰.	-	مدل‌های تحلیل آماری
۲۱.	-	نوآوری شهری و شهر هوشمند
۲۲.	-	تحلیل سیاست شهری
۲۳.	-	مدیریت و برنامه‌ریزی گردشگری شهری
۲۴.	-	تحلیل داده‌های شهری
۲۵.	-	تحقیق‌پذیری برنامه‌های شهری و منطقه‌ای
۲۶.	-	اقتصاد شهری و مدیریت مالی
۲۷.	-	بوم‌شناسی شهری
۲۸.	-	کارورزی در برنامه‌ریزی شهری (آموزش محور)
۲۹.	اخلاق حرفه‌ای در شهرسازی	

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه: معرفی کلی و تبیین برنامه درسی

کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری، دوره‌ای است که طی آن، دانش لازم برای پرداختن به مباحثی همچون مطالعه و تحلیل شرایط شهرها و سکونتگاه‌های شهری و متعاقبا تصمیم‌گیری درباره توسعه پایدار آن‌ها و تحقق شرایطی بهتر به واسطه سیاستگذاری شهری و تهیه طرح‌های توسعه شهری کسب می‌گردد.

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه‌ریزی شهری در دانشگاه تهران به گونه‌ای تدوین شده است که دانش آموخته این رشته، بتواند در شرایط و زمینه‌های مختلف و متنوعی، در کنار برنامه‌ریزان منطقه‌ای، طراحان شهری، مدیران شهری، معماران، جامعه‌شناسان، اقتصاددانان، جمعیت‌شناسان و دیگر حرفه‌های مرتبط، فعالیت کند. برای این اساس، طول دوره، چهار نیمسال تحصیلی است و دانشجویان موظف به گذراندن ۳۰ واحد واحد درسی هستند. دوره به صورت تمام وقت است و درس‌ها و کارگاه‌ها در تمام روزهای هفته تدریس می‌شود. پس از گذراندن دوره تحصیلی، دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری توانایی آن را می‌یابند که در فرآیند برنامه‌ریزی و بهبود شرایط زیست شهرها و مناطق شهری، موثر واقع شده و با مشارکت در تهیه طرح‌های توسعه شهری و نظارت بر اجرا آن‌ها، در فرآیند شهرسازی کشور، به ایفای نقش پردازند. دانش‌آموختگان این رشته می‌توانند در نهادهای مختلف شهرسازی کشور از جمله ادارات و سازمان‌های تابعه وزارت راه و شهرسازی، وزارت کشور، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، شهرداری‌ها، دفاتر فنی استانداری‌ها و همچنین دفاتر مهندسين مشاور، به فعالیت پردازند.

ب) اهداف

دوره کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری، تربیت نیروی انسانی لازم را برای تحلیل سیاست شهری، حمل و نقل شهری، اقتصاد شهری و تاب‌آوری شهری هدفگذاری می‌کند. انتظار می‌رود دانش آموخته این رشته بتواند با تحلیل مسایل شهری و ارزیابی سیاست‌ها و برنامه‌ها، به هدایت و کنترل توسعه مراکز جمعیتی و همچنین اخذ تصمیمات عقلانی و متکی بر مشارکت همه بهروران اعم از شهروندان، سازمان‌های دولتی و غیردولتی در حوزه‌های کالبدی، اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیستی، بپردازد. نگرش جامع به سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های توسعه شهری و نیز تدوین اهداف یکپارچه اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی، در رأس برنامه‌ریزی شهری قرار دارند. تحقق این اهداف، نیازمند ارزیابی نتایج و تبعات سیستم‌های شهری برای تغییرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست‌محیطی بوده که خود منتج از تحولات اساسی در سازمان و تشکیلات برنامه‌ریزی شهری است. این چنین، رشته برنامه‌ریزی شهری، همزمان با توجه به تغییر شرایط در نظام‌های شهری و منطقه‌ای، بر آموزش این دانش با توجه به اصل بومی‌سازی و ارزشمندی تاکید دارد.

پ) اهمیت و ضرورت

در جهان بیش از پیش شهری شده و در حال شهری شدن، برنامه‌ریزی شهری به عنوان یک تخصص حرفه‌ای و یک دانش تخصصی، جایگاه مهمی در کنار دیگر تخصص‌های حوزه شهرسازی یافته است. این اهمیت، منتج از حاد شدن و پیچیده‌تر شدن مسائل گوناگون شهرها و هم‌زمان، حاصل تلاش برنامه‌ریزان برای فعال‌تر و غنی‌تر کردن دانش خود به منظور پاسخگویی مؤثرتر به نیازهای روزافزون جوامع کنونی در ارتباط با شهرها و محیط‌های انسان ساخت بوده است. بی‌شک همچون هر حوزه تخصصی دیگر که تحقق اهدافش با ساختارهای کلان مدیریتی گره می‌خورد، جایگاه برنامه‌ریزی شهری نیز در ایران نیاز به ارزیابی و تدقیق دارد. در این راستا، پویایی و به روزآوری دانشگاه در راستای انجام رسالت خود در توانمندتر کردن حرفه‌مندان برنامه‌ریزی شهری، اهمیت بسیار دارد. بخش عمده‌ای از قوام یافتن این جایگاه و پرورش متخصصینی که با درک تعامل ضروری میان نظر و عمل، توانایی مواجهه با چالش‌های محیط واقعی شهر و نیروها و فرآیندهای تغییر آن را بیابند، در دانشگاه رقم می‌خورد.

دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه‌ریزی شهری / ۶

بازنگری برنامه‌ی آموزشی مقطع کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری، در راستای همین ضرورت انجام شده است. در این مسیر، ارزیابی تجربه آموزش و پرورش این رشته در سال‌های گذشته، از خلال نظرسنجی از دانشجویان و فارغ‌التحصیلان و همچنین تعامل و گفتگو میان اعضای هیأت علمی دانشکده و مرور برنامه‌ی درسی در دانشگاه‌های معتبر جهانی، شکل گرفته است. دانش‌آموختگان این رشته برای کارآمد بودن در حل و فصل مسائل پیچیده و کاملاً متنوع شهری، نیاز به داشتن مهارت‌ها و دانش تخصصی متنوع‌تری در مقایسه با دانش‌آموختگان سایر رشته‌ها دارند. برنامه‌ریزی برای پدیده پیچیده شهر، ابعاد اجتماعی، فنی، زیست محیطی، اقتصادی و سیاسی متنوعی داشته و کسب دانش به روز در این ابعاد به علاوه مهارت‌های تخصصی، نیازمند گذراندن گستره بیشتری از واحدهای درسی است. از این رو، راهبرد دانشکده شهرسازی هم‌سو با دانشگاه‌های برتر جهان، ایجاد درک متقابل و همکاری نزدیک و کسب دانش در گرایش‌های مختلف شهرسازی، شامل برنامه‌ریزی منطقه‌ای، برنامه‌ریزی شهری، طراحی شهری و مدیریت شهری است. این مهم در برنامه بازنگری با ارائه دروس اختیاری مشترک بین رشته‌ای متعددی عملیاتی شده است.

مواردی که ضرورت تثبیت و ارتقا رشته برنامه‌ریزی شهری در ایران را نشان می‌دهند به شرح ذیل می‌باشند:

- افزایش تعداد شهرهای ایران همگام با رشد نرخ شهرنشینی؛
- تداوم رشد جمعیت همراه با تحولات جمعیتی در شهرها؛
- نقش زمین و املاک در توسعه شهری؛
- تاثیرگذاری فناوری‌های جدید بر شهرها، سبک و کیفیت زندگی شهری؛
- افزایش اثرات مخرب توسعه‌های شهری بر محیط زیست؛
- تغییر در نظام‌ها و الگوهای مسکن و سکونت در شهر؛
- شکل‌گیری ضرورت‌های جدید در حوزه شهر و برنامه‌ریزی شهری شامل پایداری، هوشمندی و تاب‌آوری؛
- تغییر در نظام حرکت در شهر، سیستم‌های حمل و نقل شهری و طرح مفاهیمی چون پیاده‌مداری؛

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

تعداد واحد		نوع دروس
آموزشی - پژوهشی	آموزش محور	
۶	۶	دروس جبرانی
-	-	دروس پایه
۱۲	۱۲	دروس تخصصی الزامی
۱۴	۱۶	دروس تخصصی اختیاری
۴	۲ (کارورزی)	رساله / پایان‌نامه
۳۰	۳۰	جمع

ث) نقش، توانایی و شایستگی مورد انتظار از دانش‌آموختگان:

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
تفکر انتقادی، ریشه‌یابی و تحلیل مسائل شهری و توسعه‌ای	نظریه‌های برنامه‌ریزی شهری روش‌های برنامه‌ریزی شهری برنامه‌ریزی کاربری زمین تدوین طرح تحقیق و پایان‌نامه روش‌شناسی پژوهش مدل‌های تحلیل آماری تحلیل سیاست شهری تحلیل داده‌های شهری
توانایی مواجهه با چالش‌های محیط واقعی شهر و نیروها و فرآیندهای تغییر آن	حمل‌ونقل و کاربری زمین سیر اندیشه‌های شهرسازی برنامه‌ریزی مسکن سمینار مسائل شهرسازی بهسازی و نوسازی شهری سمینار شهر اسلامی توسعه در ایران معاصر ارزیابی اثرات توسعه ارزیابی توان اکولوژیک بوم‌شناسی شهری تاب‌آوری شهری فضا و جامعه‌شناسی زندگی روزمره اقتصاد سیاسی فضا نوآوری شهری و شهر هوشمند
کارآمدی در پاسخگویی موثر به مسائل پیچیده و متنوع شهری متناسب با نیازهای روزافزون جوامع	آینده‌پژوهی و برنامه‌ریزی راهبردی سیستم اطلاعات مکانی پیشرفته فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت شهری برنامه‌ریزی حمل و نقل همگانی اقتصاد شهری و مدیریت مالی حکمرانی، نظریه‌ها و سیاست‌های توسعه مدیریت و برنامه‌ریزی گردشگری شهری
مطالعه، تحلیل و تصمیم‌سازی درباره هدایت و کنترل توسعه شهرها و سکونتگاه‌های شهری	برنامه‌ریزی زیرساخت‌های شهری و منطقه‌ای حقوق و قوانین شهری برنامه‌ریزی مناطق کلانشهری تحقیق‌پذیری برنامه‌های شهری و منطقه‌ای کارگاه برنامه‌ریزی راهبردی کارگاه طرح‌های توسعه شهری
کاربست دانش شهرسازی در حرفه و توانمندسازی حرفه‌مندان برنامه‌ریزی شهری	
نگرش جامع نسبت به سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های توسعه شهری	

دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه‌ریزی شهری / ۸

کارگاه شهرسازی پیشرفته کارورزی در برنامه‌ریزی شهری (آموزش محور)	مشارکت در سیاستگذاری شهری و تهیه طرح‌های توسعه شهری در فرآیند شهرسازی کشور
--	---

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

- شرایط و ضوابط ورود به دوره بر اساس ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- در صورتی که مدرک دانشجویان در دوره کارشناسی از دیگر رشته‌ها غیر از مهندسی شهرسازی باشد، لازم است به تناسب رشته‌ی کارشناسی، دروسی به عنوان دروس جبرانی (کمبود) با نظر دانشکده در نیمسال اول تحصیلی گذرانده شود. این دروس، معادل ۶ واحد از دروس رشته مهندسی شهرسازی در مقطع کارشناسی است که بر اساس رشته کارشناسی دانشجو، توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین و در سال اول ورود به دوره ارائه می‌شوند.

چ) شرایط، ضوابط و الزامات اجرا و گسترش رشته؛

امکانات مورد نیاز برای رشته تجهیزات کامپیوتری متصل به اینترنت با قابلیت پردازش داده‌های جغرافیایی GIS و قابلیت انجام عملیات تحلیل آماری فضایی و ارائه بصری نتایج آن می‌باشد.

ه) زمینه‌های شغلی حال و آینده

زمینه‌های اشتغال دانش‌آموختگان رشته برنامه‌ریزی شهری هم در بخش دولتی، عمومی و بخش خصوصی وجود دارد. دانش‌آموختگان این رشته در سطوح مختلف شهرداری‌های کشور، شوراهای اسلامی شهرهای کشور، وزارت راه، مسکن و شهرسازی و سازمانهای زیر نظر آن، و سازمانها و نهادهای مرتبط نظیر وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاریها)، بنیاد مسکن و مانند آن مشغول به کار هستند. با توجه به این که سهم بزرگی از تهیه طرح‌های شهری بر عهده بخش خصوصی است، دانش‌آموختگان این رشته در بخش خصوصی نیز مشغول به فعالیت هستند. با توجه به کمبود نیروی کارآمد و متخصص در این بخش‌ها، دانش‌آموختگان رشته قابلیت نقش‌آفرینی موثر در هدایت توسعه هدفمند شهرها و بهبود کیفیت زیست‌شهروندان و استفاده پایدار و کارای منابع شهرها ایفا خواهند نمود.

ی) جایگاه تمدنی، فرهنگی و اجتماعی

با توجه به قدمت شهرها در تمدن گذشته ایران، برنامه‌ریزی شهری به عنوان عرصه‌ای در جهت هدایت بهینه توسعه شهرها، بهبود شرایط زیست در شهرها، و استفاده کارآمد از منابع همواره نقشی مهم را ایفا کرده است. برنامه‌ریزی شهری هم به ابعاد علمی و فنی شهرها و هم به ابعاد اجتماعی و فرهنگی شهرها مرتبط بوده و در هم تنیده است. با توجه

دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه‌ریزی شهری / ۹

به این که پیش بینی می شود نسبت جمعیت شهری به کل جمعیت کشور رو به افزایش باشد، برنامه ریزی شهری می تواند نقش موثری در جهت دهی به وضعیت حال و آینده فرهنگی، اجتماعی کشور ایفا نماید.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۱) - عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی رشته برنامه‌ریزی شهری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد				تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	نظری	عملی		
۱	تاریخ شهرسازی در جهان	۲	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-
۲	شهرسازی معاصر ایران	۲	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-
۳	مبانی و روش‌های برنامه‌ریزی شهری	۳	۲	۱	-	۳۲	۳۲	-	-	-
۴	سیستم‌های اطلاعات مکانی (GIS)	۳	۱	۲	-	۱۶	۶۴	-	-	-
۵	کاربرد آمار در شهرسازی	۲	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-
۶	مدل‌های کمی در شهرسازی	۲	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-
۷	مبانی اقتصاد شهری	۲	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-
۸	مبانی جامعه‌شناسی شهری	۲	۲	-	-	-	۳۲	-	-	-

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

توضیح: دانشجویان فارغ‌التحصیل کارشناسی در رشته‌ی غیر از مهندسی شهرسازی لازم است ۶ واحد را به عنوان دروس کمبود که بر اساس رشته کارشناسی دانشجوی، توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین می‌شود را در سال اول ورود به دوره اخذ نمایند.

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی رشته برنامه‌ریزی شهری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد جلسات	تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		نظری	عملی		
۱	نظریه‌های برنامه‌ریزی شهری	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۲	روش‌های برنامه‌ریزی شهری	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۳	برنامه‌ریزی کاربری زمین	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۴	کارگاه برنامه‌ریزی راهبردی	۳	۱	۲	-	۳۲	۱۶	۶۴	-	-
۵	کارگاه طرح‌های توسعه شهری	۳	۱	۲	-	۳۲	۱۶	۶۴	-	-
۶	کارورزی در برنامه‌ریزی شهری (آموزش محور)	۲	-	۲	-	-	-	۱۲۸	-	-

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری رشته برنامه ریزی شهری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه است.	نظری	عملی		
۱	حمل و نقل و کاربری زمین	۲	۲	-	-	۱۶	✓				-	-
۲	سیر اندیشه های شهرسازی	۲	۲	-	-	۱۶	✓				-	-
۳	برنامه ریزی مسکن	۲	۲	-	-	۱۶	✓				-	-
۴	سمینار مسائل شهرسازی	۲	۲	-	-	۱۶	✓				-	-
۵	سمینار شهر اسلامی	۲	۲	-	-	۱۶	✓				-	-
۶	توسعه در ایران معاصر	۲	۲	-	-	۱۶	✓				-	-
۷	ارزیابی اثرات توسعه	۲	۲	-	-	۱۶	✓				-	-
۸	آینده پژوهی و برنامه ریزی راهبردی	۲	۲	-	-	۱۶	✓				-	-
۹	بهسازی و نوسازی شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓				-	-

دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی شهری / ۱۴

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	فقری - عملی		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه است.	نظری	عملی		
۱۰	برنامه ریزی زیرساخت های شهری و منطقه ای	۲	۲	-	-	۱۶	✓				-	-
۱۱	برنامه ریزی مناطق کلانشهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۲	سیستم اطلاعات مکانی پیشرفته	۳	۱	۲	-	۳۲	✓		۳۲	-	-	-
۱۳	فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۴	حقوق و قوانین شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۵	تدوین طرح تحقیق و پایان نامه	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۶	برنامه ریزی حمل و نقل همگانی	۲	۱	۱	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۷	ارزیابی توان اکولوژیک	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۸	اقتصاد سیاسی فضا	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۹	فضا و جامعه شناسی زندگی روزمره	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-

دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی شهری / ۱۵

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	پژوهشی - عملی		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه است.	نظری	عملی		
۲۰	تاب آوری شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۱	روش شناسی پژوهش	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۲	کارگاه شهرسازی پیشرفته	۴	۱	۳	-	۳۲	✓		۳۲	-	-	-
۲۳	حکمرانی، نظریه ها و سیاست های توسعه	۳	۳	-	-	۳۲	✓		۳۲	-	-	-
۲۴	مدل های تحلیل آماری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۵	نوآوری شهری و شهر هوشمند	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۶	تحلیل سیاست شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۷	مدیریت و برنامه ریزی گردشگری شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۸	تحلیل داده های شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۹	تحقق پذیری برنامه های شهری و منطقه ای	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-

دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی شهری / ۱۶

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه است.	نظری	عملی		
۳۰	اقتصاد شهری و مدیریت مالی	۲	۲	-	-	۱۶		✓	۱۶	۹۶	-	-
۳۱	بوم‌شناسی شهری	۲	۲	-	-	۱۶		✓	۳۲	-	-	-

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

دانشجو ملزم به گذراندن ۱۴ واحد از جدول دروس فوق می باشد.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

دروس تخصصی الزامی

الف) عنوان درس به فارسی: نظریه‌های برنامه‌ریزی شهری		
عنوان درس به انگلیسی:	Urban Planning Theories	
دروس پیش نیاز:	- پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم‌نیاز:	- تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	۲ واحد نظری
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشنایی با نظریه‌ها و رویکردهای برنامه‌ریزی شهری
- تبیین و تحلیل نظریه‌های برنامه‌ریزی شهری از منظر محتوایی و رویه‌ای

اهداف ویژه:

- تبیین دوگانگی در شهرسازی: رویه و محتوا
- آشنایی با پارادایم شهرسازی و چالش‌های نظریه برنامه‌ریزی شهری
- تبیین نقش شهرساز در هر یک از نظریه‌ها در حل مسایل شهری
- آشنایی با حداقل دو طرح توسعه شهری در ایران که نظریه‌ها در آن‌ها استفاده شده باشد.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تفاوت خردگرایی علمی و ابزاری و خردگرایی محتوایی
۲. ضرورت برنامه‌ریزی: بازار آزاد در مقابل مداخله دولت
۳. استدلال تکثرگرایی و استدلال چپگرایی در شهرسازی
۴. نظریه جامعه فعال، هدایت جامعه‌گرایانه، یادگیری اجتماعی
۵. نظریه گام به گام، هنجاری، عملکردی، تکنوکراتیک، تخصیص منابع
۶. نظریه و کالتی
۷. پدیدارشناسی
۸. نظریه انتقادی
۹. نظریه ارتباطی
۱۰. نظریه اجماع‌سازی
۱۱. نوشهرگرایی
۱۲. نظریه شهر عدالت‌محور
۱۳. روایت‌نگاری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متون و تجارب مربوط به بکارگیری نظریه‌ها در تهیه طرح‌های توسعه شهری

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Brooks, M. (2019). *Planning theory for practitioners*. Routledge.
- Fainstein, S. S., & DeFilippis, J. (Eds.). (2015). *Readings in planning theory*. John Wiley & Sons.
- Faludi, A. (2013). *A reader in planning theory* (Vol. 5). Elsevier.
- Friedmann, J. (2011). *Insurgencies: Essays in planning theory*. Routledge.

Paris, C. (Ed.). (2013). *Critical readings in planning theory: urban and regional planning series*. Elsevier.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: روش‌های برنامه‌ریزی شهری		
عنوان درس به انگلیسی:	Urban Planning Methods	
دروس پیش‌نیاز:	- پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم‌نیاز:	- تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	۲ واحد نظری
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشنایی با برنامه‌ریزی شهری، فرآیند برنامه‌ریزی شهری و روش‌های برنامه‌ریزی شهری

اهداف ویژه:

- آشنایی با روش‌های تحلیل و پیش‌بینی ساختارهای فضایی شهری

- آشنایی با روش‌های تلفیق مطالعات شهری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. روش‌های تحلیل و پیش‌بینی فعالیت‌های اقتصادی شامل ترکیب / سهم، اقتصاد پایه، داده / ستانده، ضرایب بس‌شمار و اشتغال و...
۲. روش‌های تلفیق ساختار فضایی شهرها شامل مسکن، مراکز خرید، تفریح و فراغت
۳. روش‌های ارزیابی شامل جزئی، جامع، چندمعیاری، سلسله‌مراتبی، شبکه‌ای و...
۴. روش‌های تلفیق

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متون و تجارب مربوط به ...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

۱. چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Ayeni, B. (2017). *Concepts and techniques in urban analysis*. Routledge.
- Bracken, I. (2014). *Urban planning methods: Research and policy analysis*. Routledge.
- Fischer, F., & Miller, G. J. (Eds.). (2017). *Handbook of public policy analysis: theory, politics, and methods*. Routledge.
- Isard, W., Azis, I. J., Drennan, M. P., Miller, R. E., Saltzman, S., & Thorbecke, E. (2017). *Methods of interregional and regional analysis*. Taylor & Francis.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

برنامه‌ریزی کاربری زمین		الف) عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Land Use Planning	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	-	دروس هم‌نیاز:
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	۲ واحد نظری	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشنایی با نظریه‌ها و تجربه‌های جهان و ایران در برنامه‌ریزی کاربری زمین
- آشنایی با نحوه تحلیل ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، کالبدی، زیست محیطی و مدیریتی کاربری زمین

اهداف ویژه:

- آشنایی با سرانه‌ها و شاخص‌های کاربری زمین
- آشنایی با قوانین و مقررات در کاربری زمین
- آشنایی با مفهوم کاربری زمین در طرح‌های توسعه‌ی شهری
- آشنایی با مفهوم تراکم
- شناخت رابطه‌ی کاربری زمین و حمل و نقل

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مسائل و اهداف کاربری زمین
 - ابعاد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و زیست محیطی کاربری زمین
 - نظریه‌ها و اصول برنامه‌ریزی کاربری زمین
 - سرانه‌ها و شاخص‌ها در کاربری زمین
 - حمل و نقل و کاربری زمین
 - جمعیت‌شناسی و کاربری زمین
 - فرم شهری، تراکم و کاربری زمین
 - ارزیابی کاربری زمین
 - قوانین و مقررات در کاربری زمین
- توضیح: برخی از مباحث، نیاز به بیش از یک جلسه هفتگی دارند.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متون و تجارب مربوط به برنامه‌ریزی کاربری شهری
- تهیه یک پروژه تحقیقاتی در یکی از موضوعات کاربری زمین

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال و پروژه تحقیقاتی ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Metternicht, G. (2018). *Land Use and Spatial Planning: Enabling Sustainable Management of Land Resources*, Springer, Sydney.
- Stevens, N J., Salmon, P. M., Walker, G. H., Stanton, N. A. (2018) *Human Factors in Land Use Planning and Urban Design: Methods, Practical Guidance, and Applications*, CRC Press, Taylor & Francis Group, Boca Raton, London and New York.

Etingoff, K (Ed.) (2017) *Urban Land Use: Community-Based Planning*, Apple Academic Press Inc., Taylor & Francis Group, Canada and USA.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: کارگاه برنامه‌ریزی راهبردی		
عنوان درس به انگلیسی:	Strategic Planning Studio	
دروس پیش‌نیاز:	- پایه ☐ نظری ☐	
دروس هم‌نیاز:	- تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:	۳	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒
تعداد ساعت:	۸۰	رساله / پایان‌نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

هدف اصلی این کارگاه، بکارگیری دانش نظری در تهیه یک طرح راهبردی شهری برای یک شهر کوچک است.

اهداف ویژه:

- آشنایی با ماهیت برنامه‌ریزی راهبردی؛
- تهیه طرح راهبردی شهری؛

پ) مباحث یا سر فصل‌ها:

- مرور چارچوب و مفاهیم طرح‌های راهبردی؛
- انتخاب گروه‌های کار و شهرهای مورد مطالعه؛
- تعیین اهداف و بخش‌های عمده مطالعاتی مورد نظر؛
- انجام مطالعات اولیه مورد نیاز برای دستیابی به اهداف مطالعه؛
- تحلیل یکپارچه وضع موجود در قالب امکانات و محدودیت‌ها یا نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید؛
- مراجعه به شهر مورد نظر و زمینه‌سازی برای برگزاری جلسات نظرخواهی با بهره‌وران؛
- تدوین چشم‌انداز اولیه؛
- تعامل و مشارکت بهره‌وران در مورد چشم‌انداز و تدقیق آن؛
- ارائه راهبردها و برنامه‌های عمل؛
- تعامل و مشارکت بهره‌وران برای نهایی کردن راهبردها و برنامه‌های عمل؛
- تهیه گزارش نهایی؛

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور، با تکیه بر کار میدانی و با تمرکز بر مسائل شهری در کشور است. همچنین ترجیح بر ارتباط نزدیک با دستگاه‌های اجرایی برای شناخت هر چه بهتر دانشجو از فرآیندهای جاری برنامه‌ریزی شهری در کشور می‌باشد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۹۰ درصد
- تحویل نهایی ۱۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

- کارگاه مجهز به میز، صندلی مناسب و رایانه
- ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

در این درس از آموخته‌های دروس ارائه شده یا در حال ارائه استفاده می‌شود. بنا به ضرورت در بخش نظری با توجه به موضوع کارگاه، برخی منابع شامل گزارش طرح‌ها از طریق استاد کارگاه ارائه خواهد شد.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی قابل انجام نیست.

الف) عنوان درس به فارسی: کارگاه طرح‌های توسعه شهری		عنوان درس به انگلیسی: Urban Development Plans Studio	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☐		دروس پیش‌نیاز:	
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐		دروس هم‌نیاز:	
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒		۳	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۸۰	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

هدف اصلی این کارگاه که در تکمیل و ادامه کارگاه برنامه‌ریزی راهبردی خواهد بود، بکارگیری دانش نظری و جنبه‌های عملی و توانایی‌های حرفه‌ای دانشجویان در درک علمی و تحلیل مسائل طرح‌های توسعه شهری و ارائه راه حل‌های مناسب است.

اهداف ویژه:

- ارزیابی طرح‌های توسعه شهری موجود؛
- تهیه طرح‌های توسعه شهری بر اساس نتایج ارزیابی و نظریه‌ها و رویکردهای جدید؛

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

مرحله یکم: مطالعات اولیه و ارزیابی طرح جامع یک شهر

- ۱: معرفی طرح جامع شهر منتخب
- ۲: بررسی مبانی نظری طرح‌های جامع شهری (سازگار با شهر منتخب)
- ۳: بررسی مبانی نظری طرح جامع شهر منتخب
- ۴: تدوین و ارائه چارچوب نظری و روش ارزیابی
- ۵: ارزیابی طرح جامع شهر منتخب و تحلیل تحقق‌پذیری آن (در قالب معیارهای حاصل از چارچوب نظری)

مرحله دوم: تهیه طرح ساختاری-راهبردی برای شهر منتخب

- ۱: تدوین مبانی نظری طرح‌های ساختاری-راهبردی (سازگار با شهر منتخب)
- ۲: تدوین چشم‌انداز، راهبردها و سیاست‌ها
- ۳: برنامه‌ریزی فضایی (تدوین برنامه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست‌محیطی، کالبدی و مدیریتی برای شهر منتخب در راستای طرح)
- ۴: ارائه گزینه‌های طرح ساختاری-راهبردی شهر (۳ گزینه)
- ۵: ارزیابی گزینه‌ها بر اساس روش ارزیابی علمی و انتخاب گزینه نهایی
- ۶: ارائه طرح ساختاری-راهبردی پیشنهادی در مقیاس مناسب (نقشه‌های سازمان فضایی شهر، پهنه‌بندی کاربری زمین و تراکم‌ها، شبکه ارتباطی)
- ۷: ارائه فهرست و مشخصات کلی طرح‌های موضوعی و موضعی
- ۸: ارائه برنامه عمل و اقدامات مورد نیاز در جهت تحقق اهداف طرح
- ۹: تهیه طرح تفصیلی برای یکی از طرح‌های موضعی طرح پیشنهادی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجویان-محور، با تکیه بر کار میدانی و با تمرکز بر مسائل شهری در کشور است. همچنین ترجیح بر ارتباط نزدیک با دستگاه‌های اجرایی برای شناخت هر چه بهتر دانشجویان از فرآیندهای جاری برنامه‌ریزی شهری در کشور می‌باشد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۹۰ درصد
- تحویل نهایی ۱۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

- کارگاه مجهز به میز، صندلی مناسب و رایانه
- ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

در این درس از آموخته‌های دروس ارائه شده یا در حال ارائه استفاده می‌شود. بنا به ضرورت در بخش نظری با توجه به موضوع کارگاه، برخی منابع شامل گزارش طرح‌ها از طریق استاد کارگاه ارائه خواهد شد.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی قابل انجام نیست.

الف) عنوان درس به فارسی: کارورزی در برنامه‌ریزی شهری		
عنوان درس به انگلیسی:	Urban Planning Internship	
دروس پیش‌نیاز:	-	
دروس هم‌نیاز:	-	
تعداد واحد:	۲	نوع درس و واحد
تعداد ساعت:	۱۲۸	پایه □ نظری □ تخصصی الزامی ■ عملی ■ تخصصی اختیاری □ نظری-عملی □ رساله / پایان‌نامه □

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: کارآموزی

ب) هدف کلی:

- کاربست دانش و مهارت‌های علمی آموخته شده در دوره کارشناسی ارشد در پروژه‌های عملی
- کسب دانش از سازو کارهای جاری شهرسازی و برنامه‌ریزی شهری کشور
- درک بهتر از چگونگی شناخت، تعریف و تحلیل مسائل شهری کشور در قالب پروژه‌های شهری
- کسب تجربه، گسترش ارتباطات و آمادگی برای ورود به بازار کار مرتبط با رشته

اهداف ویژه:

- درک چالش‌های موجود در پیشبرد پروژه‌های برنامه‌ریزی شهری با توجه به قوانین، ساختار نهادی و فرآیندهای اجرای برنامه‌ها و قوانین
- تقویت مهارت‌های ورود به حرفه همچون تعامل با مدیران، مردم و مسئولان و تبادل اطلاعات با ایشان
- تقویت مهارت‌های عملی نظیر گزارش‌نویسی و ارائه یافته‌ها در فازهای مختلف اجرای پروژه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- ارائه نامه تمایل به همکاری از طرف سازمان‌های دولتی یا شرکت‌های خصوصی در یک پروژه برنامه‌ریزی شهری به گروه آموزشی مربوطه
- تصویب موضوع و محل کارآموزی توسط گروه آموزشی
- گذراندن حداقل ۱۲۰ ساعت فعالیت در پروژه کارآموزی
- ارائه گزارش پیشرفت پروژه به شکل شفاهی (به صورت منظم طبق برنامه استاد راهنما) و کتبی (پس از دو ماه از شروع همکاری)
- ارائه کتبی و شفاهی گزارش نهایی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور، با تکیه بر کار میدانی و با تمرکز بر یکی از مسائل/پروژه‌های شهری در کشور است. دانشجو از طریق ارتباط و همکاری نزدیک با دستگاه‌های اجرایی، شناخت دقیق‌تری از فرآیندها و چالش‌های جاری شهرسازی و برنامه‌ریزی شهری در کشور پیدا می‌کند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۱۰۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع برحسب موضوع انتخاب می‌شوند

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی قابل انجام نیست.

دروس تخصصی اختیاری

عنوان درس به فارسی: حمل‌ونقل و کاربری زمین		عنوان درس به انگلیسی: Transportation and Landuse	
نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒	ندارد	ندارد
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	ندارد	ندارد
رساله / پایان‌نامه ☐		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☒	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:.

ب) هدف کلی:

- جامع نگری در حوزه برنامه‌ریزی حمل‌ونقل شهری و توجه به تبعات
- درک ارتباط دوسویه برنامه‌ریزی حمل‌ونقل شهری و برنامه‌ریزی کاربری زمین

اهداف ویژه:

- شناخت عوامل کالبدی بر رفتار سفر شهروندان
- فراگیری و تسلط بر مفهوم دسترس‌پذیری در برنامه‌ریزی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- جایگاه برنامه‌ریزی حمل‌ونقل درون‌شهری در نظام برنامه‌ریزی شهری ایران
- سیر تاریخی تحقیقات مرتبط با اثرات متقابل کاربری زمین و حمل‌ونقل
- بررسی هزینه‌های داخلی و خارجی حمل‌ونقل
- عوامل موثر بر رفتار سفر و مدیریت تقاضای حمل‌ونقل
- اثر فرم شبکه خیابان‌های شهری بر رفتار سفر
- بررسی اثرات تراکم جمعیت و تراکم ساختمانی و اخلاط کاربری‌ها بر رفتار سفر
- ضوابط پارکینگ و تقاضای حمل‌ونقل
- تحلیل دسترس‌پذیری فرصت‌ها در شهر با استفاده از شیوه‌های مختلف حمل‌ونقل
- توسعه مبتنی بر حمل‌ونقل همگانی در ایران و جهان

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بحث‌های گروهی و ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث؛ تکالیف درسی کوتاه مدت؛ استفاده از ابزار مناسب چندرسانه‌ای؛ معرفی منابع اطلاعات و تجربیات بین‌المللی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

آیین‌نامه طراحی معابر شهری ایران (۱۳۹۹)، وزارت راه و شهرسازی، انتشارات مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، ایران.

Shoup, D. C. (2021). *The high cost of free parking*. Routledge.

Levine, J., Grengs, J., & Merlin, L. A. (2019). *From mobility to accessibility: Transforming urban transportation and land-use planning*. Cornell University Press.

Silva, C., Pinto, N., & Bertolini, L. (Eds.). (2019). *Designing accessibility instruments: lessons on their usability for integrated land use and transport planning practices*. Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: سیر اندیشه‌های شهرسازی		عنوان درس به انگلیسی: Evolution of Urban Planning Thoughts	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐	عملی ☐	-	دروس هم‌نیاز:
تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت/آمایش ☒	مرتبط با آمایش/مأموریت ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	
موسسه است ☒	موسسه نیست ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

هدف این درس پرورش پرسشگری و توانایی دانشجو برای فهم و تحلیل رابطه‌ی میان نظریه و خاستگاه زمانی-مکانی آن است. در این کلاس، تاریخ اندیشه یا سیر اندیشه در شهرسازی، به مثابه پیوستاری انباشتی، منسجم و تکاملی (سیر خطی زمان) دیده نمی‌شود، بلکه با تکیه بر مفاهیم گفتمان و پارادایم، به مثابه منظومه‌ای متکثر از اندیشه‌های مستقل دیده می‌شود که به فراخور زمان و مکان، امکان بروز و ظهور می‌یابند.

اهداف ویژه:

- پرورش پرسشگری و توانایی تحلیل انتقادی نظریه‌ها در نسبت با خاستگاه زمانی-مکانی
- فهم تعابیر مختلف و متکثر از تاریخ و سیر اندیشه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مرور مفاهیم گفتمان، پارادایم و گذار پارادایمی
- مرور مفاهیم تاریخ و تولید دانش
- بنیان‌های نظریه‌ی اجتماعی شهر مدرن
- توصیف شهر؛ اصلاح اجتماعی و مطالعات شهری کلاسیک
- دیدگاه‌های آرمان‌شهر؛ از باغشهر تا نوشهرگرایی
- مطالعات شهری پس از جنگ جهانی دوم

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مشارکت فعال دانشجویان در گزینش و خوانش متن‌ها؛ هدایت بحث‌های جمعی در راستای درک جایگاه نظریه‌ها در شرایط امروز جهان و ایران

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۸۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۲۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

پارکر، سیمون. (۱۳۹۷)، *نظریه‌ی شهری و تجربه‌ی شهری*. ترجمه‌ی حمیدرضا تلخابی و فرخ مهرآیین. تهران: انتشارات کتاب شار

Hall, P. (2014). *Cities of Tomorrow; An Intellectual History of Urban Planning and Design Since 1880*. Wiley-Blackwell.

Richard T. LeGates, Frederic Stout (2020), *The City Reader*, Seventh Edition, Routledge

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: برنامه‌ریزی مسکن		عنوان درس به انگلیسی: Housing Planning	
نوع درس و واحد		پایه ☐ نظری ☒	ندارد
دروس پیش‌نیاز:		تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	ندارد
دروس هم‌نیاز:		تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲
تعداد واحد:		رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲
تعداد ساعت:			
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه ☐ نیست	مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه ☒ است

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

.....

ب) هدف کلی:

آشنایی با نظریه‌ها و تجربیات جهان و ایران در برنامه‌ریزی مسکن و بررسی ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و کالبدی مسکن.

اهداف ویژه:

شناخت اهداف کیفی و کمی برنامه‌های مسکن، تجزیه و تحلیل برنامه‌های مسکن در ایران، مدیریت مسکن، قوانین و مقررات مسکن، جایگاه مسکن در سیاستها، برنامه‌ها و طرحهای توسعه شهری، مسکن و محله، الگوهای مسکن، فرایند برنامه‌ریزی مسکن در مقیاس ملی و محلی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مقدمه: مسئله مسکن
- ابعاد اجتماعی، اقتصادی، و کالبدی مسکن
- نظریه‌های برنامه‌ریزی مسکن
- مسائل و جایگاه زمین در مسکن
- شاخص‌های مسکن در ایران و جهان
- سیر تحول برنامه‌ریزی مسکن در ایران
- تجارب جهانی در برنامه‌ریزی مسکن
- مسکن و توسعه شهری، محله و محیط مسکونی
- سکونتگاه‌های غیر رسمی
- مدیریت، قوانین و مقررات مسکن
- سیاستگذاری مسکن و فرایند برنامه‌ریزی مسکن در مقیاس ملی و محلی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متون و تجارب مربوط به مسکن شهری

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Fennell, L. A. and Keys, B. J. (2017). *Evidence and Innovation in Housing Law and Policy*, Cambridge University Press, UK.

Nijsskens, R., et al. (2019). *Hot Property: The Housing Market in Major Cities*, Springer, Switzerland.

United Nations (2016). *Habitat III Policy Paper: 10 – Housing Policies*.

United Nations (2017). *Principles and Recommendations for Population and Housing Censuses: Revision 3*, Department of Economic and Social Affairs Statistics Division, New York.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: سمینار مسائل شهرسازی		عنوان درس به انگلیسی: Seminar on Urban Planning & Design Experiences	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐	عملی ☐	-	دروس هم‌نیاز:
تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با آمایش/مأموریت	مرتبط با مأموریت/آمایش
		موسسه نیست ☐	موسسه است ☒

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

هدف از ارائه این درس، آشنایی با تجارب برنامه‌ریزی شهری به واسطه دعوت از میهمانان صاحب‌نظر و متخصص و ارائه سخنرانی با مشارکت مستقیم و فعال دانشجویان و متعاقبا طرح سوال و مباحثه از سوی ایشان در طول دوره است.

اهداف ویژه:

- تبیین و تحلیل مصادیق عینی و واقعی برنامه‌ریزی شهری در حوزه عمل

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تبیین ماهیت کلاس و تشریح فرآیند برگزاری آن
- تصمیم‌گیری در خصوص موضوعات مهم و اولویت‌دار در تعامل با دانشجویان
- تعیین و معرفی میهمانان صاحب‌نظر و متخصص
- تخصیص موضوعات و میهمانان به دانشجویان جهت مشارکت مستقیم و فعال
- ارزیابی و نتیجه‌گیری از مباحث ارائه شده به تفکیک جلسات و همین‌طور در پایان دوره

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

دعوت از میهمان، ارائه‌های کلاسی، تعامل و مباحثه، تحلیل نمونه‌ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، تمرین و تکالیف هفتگی، بازدید و سفر علمی و ...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۶۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

این درس در قالب سلسله سخنرانی‌ها از سوی صاحب‌نظران و متخصصان با تجربه در حوزه برنامه‌ریزی شهری با هدایت استاد درس و مشارکت مستقیم و فعال دانشجویان دنبال می‌شود که در عین حال، شامل معرفی و ارائه کتاب، مقاله، طرح‌های مطالعاتی و همین‌طور اسناد مرتبط به فراخور طرح موضوعات در طول دوره خواهد بود.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: سمینار شهر اسلامی		عنوان درس به انگلیسی: Seminar on Islamic City		نوع درس و واحد	
پایه ☐ نظری ☒		-		دروس پیش نیاز:	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-		دروس هم نیاز:	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲		تعداد واحد:	
رساله / پایان نامه ☐		۳۲		تعداد ساعت:	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با آمایش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش ☒		موسسه نیست ☐ موسسه است ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

اگر چه ۱ بحث شهرسازی اسلامی به عنوان موضوعی بحث انگیز و به صورت منازعات لفظی میان صاحبان حرفه های مذکور وجود داشته است اما فرصت های علمی اندکی برای طرح موضوع به گونه ای که زمینه نقد واقعی و شناخت واقع بینانه را فراهم کند، ایجاد شده است.

اهداف ویژه:

- کند و کاوی در موضوع شهر اسلامی تا بر اساس آن مفهوم شهرسازی اسلامی و مبانی نظری آن را آنگونه که باید (و نه آنگونه که مستشرقین معرفی می کنند) مورد بحث قرار گیرد.
- بررسی و به چالش کشیدن راهبردهای ایجاد الگوهای برنامه‌ریزی و طراحی شهری در جامعه اسلامی و چگونه تحقق پذیری آنها

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- نسبت فرهنگ و هویت با شهر
- لزوم پرداختن به شهر اسلامی
- مفهوم شهر در اسلام و شهر اسلامی
- ارکان و عوامل شکل دهنده شهر اسلامی
- مبانی نظری شهرسازی اسلامی
- تجلیات و عینیات
- آرمانشهر اسلامی
- الگوها و اولویت های برنامه ریزی شهری در شهر اسلامی
- شهرسازی اسلامی در دوران مدرن
- سیاست های تحقق پذیری، چالش ها و موانع اجرایی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پرورش نگرش انتقادی به یافته های مستشرقین در باب شهر اسلامی، دعوت از صاحب نظران مطالعات شهر اسلامی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۱۰۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

آرنولد، توماس (۱۳۹۷)، تاریخ گسترش اسلام، ترجمه ابوالفضل عزتی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ایران

بلخاری قهی، حسن (۱۴۰۰)، در باب زیبایی؛ زیبایی شناسی در حکمت اسلامی و فلسفه غربی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ایران
سبحانی، حسن (۱۴۰۱)، اسلام و اقتصاد، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ایران

Falahat, S. (2022). *Cities and Metaphors: Beyond Imaginaries of Islamic Urban Space*. Routledge.

Munt, H. (2020). *The Holy City of Medina: Sacred Space in Early Islamic Arabia*. Cambridge University Press.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: توسعه در ایران معاصر		عنوان درس به انگلیسی: Development in Contemporary Iran	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		ندارد	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		ندارد	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت / آمایش موسسه ☒ است	مرتبط با آمایش / مأموریت موسسه ☐ نیست	وضعیت آمایشی / مأموریتی درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

فهم ایده توسعه در ایران معاصر مفهوم توسعه از طریق به کارگیری نظریات مختلف و خصوصاً نظریات در حوزه مطالعات اجتماعی و داشتن فهم و تحلیل مناسب از فرآیندها، سیاست‌ها و رویه‌های توسعه برای ارتقاء درک دانشجویان از رشته با لحاظ زمینه‌مندی

اهداف ویژه:

- فهم تاثیر و تاثیر نظام برنامه‌ریزی شهری معاصر ایران از ایده توسعه در ایران معاصر
- تأمل در مفهوم و ایده توسعه در جریان رویه‌های مختلف حوزه برنامه‌ریزی فضایی در مقیاس‌های مختلف در ایران معاصر

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

مباحث و سرفصل‌های کلی:

- نظریه‌های توسعه و سرریز آن در رویه‌های برنامه‌ریزی
- مفاهیم کلیدید در توسعه

مباحث و سرفصل‌های فرعی

- شکل‌گیری ایده توسعه در ایران و شرایط و مبنای تحقق این ایده
- بازخوانی تاریخ توسعه در ایران معاصر و تلاش برای فهم انگاره‌های مرسوم با رویکرد انتقادی
- ایده توسعه در ایران در ارتباط با علم
- توسعه، رشد و پیشرفت: بازی زبانی
- ایده توسعه در ایران در ارتباط با ناسیونالیسم
- ایده توسعه در ایران در ارتباط با مقولات واردات و تولید: پیکانیزم
- نهادها و برنامه‌ها و رویه‌های توسعه در ایران معاصر

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

درس به صورت مشارکتی و گفتگو محور ارائه خواهد شد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ... ۵۰-۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

غنی، نژاد، موسی (۱۳۹۸)، *تجددطلبی و توسعه در ایران معاصر*، نشر مرکز، تهران

Boroujerdi, M., & Rahimkhani, K. (2018). *Postrevolutionary Iran: A political handbook* (First edition). Syracuse University Press.

Katouzian, H. (2020). Iran's Long History and Short-Term Society. *International Journal of New Political Economy*, 1(1), 23-34. doi: 10.29252/jep.1.1.23

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: بازدید علمی

هدف از ارائه این درس، آشنایی با حوزه‌ای میان رشته است که به ملاحظات محیط زیستی و ارزیابی اثرات توسعه به عنوان ضرورتی پیشگیرانه در مسیر پایداری و با هدف تصمیم‌گیری آگاهانه، می‌پردازد.

- شناسایی و تحلیل اثرات (مستقیم و غیر مستقیم) احتمالی مثبت و منفی یک فعالیت خاص بر روی محیط زیست و اجتماع

۱. رویکردها و دیدگاه های مختلف نسبت به رشد و توسعه؛
۲. ارزیابی اثرات توسعه: مفاهیم، تعاریف و ضرورت ها؛
۳. پیشینه و سیر تحول ارزیابی اثرات توسعه در جهان و ایران؛
۴. اهداف و مقاصد ارزیابی اثرات توسعه؛
۵. اصول ارزیابی اثرات توسعه؛
۶. الزامات قانونی فرآیند ارزیابی اثرات توسعه؛
۷. مراحل مربوط به فرآیند ارزیابی اثرات توسعه؛
۸. روش های عمده ارزیابی اثرات توسعه؛
۹. طرح ها و پروژه های مشمول ارزیابی اثرات توسعه؛
۱۰. ارزیابی اثرات توسعه در نظام فنی و اجرایی کشور؛

تعامل و مباحثه، تحلیل کتاب و مقاله، تحلیل نمونه‌ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، شبیه‌سازی پروژه‌های واقعی، تمرین و تکالیف هفتگی، ارائه‌های کلاسی، دعوت از میهمان، بازدید و سفر علمی، تحلیل فیلم و مستند ...

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال
آزمون پایان نیم‌سال

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

اکلستن، چارلز اچ. ۱۳۹۷. *ارزیابی اثرات محیط زیستی: راهنمای اجرای بهترین روش‌های تخصصی*. ترجمه سعید کریمی. تهران: دانشگاه تهران.

Glasson, John, Riki Therivel. 2019. *Introduction to Environmental Impact Assessment*. Routledge.
Mareddy, Anji Reddy. 2017. *Environmental Impact Assessment: Theory and Practice*. Elsevier.
Therivel, Riki, and 2018. *Methods of Environmental and Social Impact Assessment*. Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: آینده پژوهی و برنامه‌ریزی راهبردی		عنوان درس به انگلیسی: Futures Studies and Strategic Planning	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		ندارد	دروس پیش‌نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		ندارد	دروس هم‌نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه ☒ است	مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه ☐ نیست	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشنایی و درک آینده‌های متفاوت و مفاهیم آینده پژوهی
- تعریف و بکارگیری برنامه‌ریزی راهبردی نوین در شهرسازی

اهداف ویژه:

- آشنایی و درک مفاهیم سناریونویسی در شهرسازی
- روش‌های بکارگیری نظرات بهره‌وران (افراد و گروه‌های ذینفع و ذینفوذ)

پ) مباحث یا سر فصل‌ها:

۱. مروری بر طرح‌های جامع سنتی و ایرادات وارده
۲. تاریخچه و ضرورت برنامه‌های راهبردی
۳. مروری بر مدل‌های قدیمی تر برنامه‌ریزی راهبردی و چالش‌های آنها
۴. آینده پژوهی و ارتباط آن با برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای
۵. برنامه‌ریزی سناریویی (اصول، عناصر، گام‌ها)
۶. روش تهیه جدول PEST یا PESTEL
۷. بکارگیری نرم افزار Scenario Wizard
۸. روش‌های بکارگیری نظرات بهره‌وران (افراد و گروه‌های ذینفع و ذینفوذ)
۹. بررسی نمونه‌هایی از برنامه‌ریزی سناریویی در جهان و ایران
۱۰. نظریه بازی و نحوه بکارگیری آن در برنامه‌ریزی راهبردی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور و با توجه به نمونه‌های داخلی و خارجی برای شناخت برنامه‌ریزی راهبردی نوین و روش‌های مختلف انجام آنها می‌باشد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Arushanyan, Y., Ekener, E., and A. Moberg. (2017). Sustainability assessment framework for scenarios. *Environmental Impact Assessment Review*. Vol. 63, 23-34.
- Fischer, T. B. (2023). *Strategic Environmental Assessment in Transport and Land Use Planning*. Earthscan Publications. London.
- Goodspeed, R. (2020). *Scenario Planning for Cities and Regions: Managing and Envisioning Uncertainties*. Lincoln Institute of Land Policy.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: بهسازی و نوسازی شهری		
عنوان درس به انگلیسی:	Urban Rehabilitation & Renewal	
دروس پیش‌نیاز:	ندارد	
دروس هم‌نیاز:	ندارد	
تعداد واحد:	۲	نوع درس و واحد
تعداد ساعت:	۳۲	تخصصی الزامی ☐ نظری ☒ عملی ☐
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		
مرتبط با ☐ نیست / مرتبط با ☒ است		
مرتبط با ☐ نیست / مرتبط با ☒ است		
مرتبط با ☐ نیست / مرتبط با ☒ است		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

.....

ب) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مسائل بافت های شهری، رویکردهای مداخله در آنها، تجارب عملی ایران و جهان و همچنین ارزیابی و تحلیل رویکردها و اقدامات است.

اهداف ویژه:

- نگاهی به مفاهیم و مبانی نظری مرمت شهری.
- شناخت رویکردهای جدید و آشنایی با تجارب مرمت شهری در جهان و ایران
- کسب مهارت و دانش لازم در زمینه مساله شناسی، نقد، تحلیل و ارائه پیشنهاد برای مداخله در بافت های شهری ایران

پ) مباحث یا سر فصل ها:

- مرور مفاهیم مرتبط با فرسودگی شهری، زمینه‌ها و عوامل موثر بر فرسودگی و زوال شهری در جهان
- مرور سیر تحول رویکردهای مداخله در بافت های شهری در جهان از بازسازی تا بازآفرینی (مطالعه رویه‌ای و محتوایی)
- مرور منشورها و آیین‌نامه‌های بین المللی
- روش‌ها و تجارب بازآفرینی شهری در جهان (بازآفرینی فرهنگ مبنای بازآفرینی میراث محور، بازآفرینی اجتماع محور و ...)
- گفتمان‌ها و گرایش‌های نوین در شهرسازی و بازتاب آنها در بازآفرینی شهری (شهر پایدار، شهر تاب آور، بوم-شهر، شهر جهانی، برندینگ شهری، شهرسازی تاکتیکی، شهرسازی مشارکتی، شهرسازی موقت، گردشگری شهری، سلامت شهری، هم آفرینی و ...)
- گونه‌شناسی بافت‌های شهری در ایران (بافت فرسوده، بافت تاریخی، سکونتگاه غیررسمی، عرصه های ناکارآمد و ...)
- رویکردها، سیاست‌ها و تجارب مداخله در بافت‌های شهری در ایران
- ارتباط بازآفرینی شهری با برنامه ریزی شهری و برنامه ریزی مسکن در ایران
- نقش آموزش، رسانه‌ها و تکنولوژی ارتباطی در آگاهی بخشی به جامعه و کششگران بازآفرینی و مرمت شهری در ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مشارکت فعال دانشجویان در بحث‌ها و پیشبرد کلاس به صورت تعاملی؛ پژوهش در مورد موضوعات انتخاب شده یا پیشنهادی و ارائه در کلاس به صورت شفاهی و گزارش مکتوب؛ بازدیدهای میدانی و سفر؛ دعوت از صاحب‌نظران و حرفه‌مندان برای ارائه تجارب

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۲۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

پورتر. ل و شاو، ک. (۲۰۱۳). کدام نوزایی شهری. ترجمه: منوچهر طبیبیان (۱۳۹۴). دانشگاه تهران.

زاکاریاسن. ک. (۲۰۰۳). بازگشت به شهر: از فرایندهای «اعیان‌سازی» شهری تا سیاست‌های «باززنده‌سازی» مراکز. ترجمه: نعیمه رضائی (۱۳۹۸). دفتر پژوهش‌های فرهنگی.

Graham, B., Ashworth, G., & Tunbridge, J. (2016). *A geography of heritage*. Routledge.

Roberts, P., Granger, R., & Sykes, H. (2016). *Urban regeneration*. SAGE.

(ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

(خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

برنامه‌ریزی زیرساخت‌های شهری و منطقه‌ای			الف) عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Planning Urban & Regional Infrastructure		عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☒	ندارد		دروس پیش‌نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	ندارد		دروس هم‌نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲		تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲		تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه ☒ است	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه ☐ نیست	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

آشنایی با تجربیات جهان و ایران در برنامه‌ریزی و اجرای زیرساخت و ابعاد مختلف برنامه‌ریزی و اثرات اجرای آنها.

اهداف ویژه:

- شناخت نظریه‌های مربوط به برنامه‌ریزی زیرساخت‌ها
- شناخت عوامل مهم در برنامه‌ریزی و اجرای زیرساخت‌ها
- آشنایی با انواع زیرساخت‌های زیربنایی و روبنایی شهری و منطقه‌ای

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- عوامل موثر در ایجاد تاسیسات و تجهیزات شهری و منطقه‌ای
- ارزش‌ها، انتخاب‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی
- تغییر نگاه به زیرساخت از نگاهی فنی به نگاهی انسانی
- زیرساخت و زندگی روزمره
- زیرساخت و مفهوم شهروندی، نابرابری‌های جنسیتی، طبقاتی و قومیتی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل و مباحثه، تحلیل کتاب و مقاله، تحلیل نمونه‌ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، ارائه‌های کلاسی، دعوت از میهمان، بازدید و سفر علمی، تحلیل فیلم و مستند و...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۶۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Derrible, S. (2019). *Urban Engineering for Sustainability*. MIT Press.
- Karamouz, M. (2021). *Water Systems Analysis, Design, and Planning: Urban Infrastructure*. CRC Press.
- Lyu, K., Hu, M., Du, J., & Sugumaran, V. (Eds.). (2020). *AI-based services for smart cities and urban infrastructure*. IGI Global, Engineering Science Reference, (an imprint of IGI Global).
- Ramesh, G., Nagadevara, V. P., Naik, G., & Suraj, A. (2020). *Urban Infrastructure and Governance*. Taylor & Francis.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

برنامه‌ریزی مناطق کلانشهری			الف) عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Planning Metropolitan Areas		عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☒	-		دروس پیش‌نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-		دروس هم‌نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲		تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲		تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☒	مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه نیست ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

هدف کلی این درس آشنایی و پیدا کردن تسلط بر ابعاد رویه ای و محتوایی حاکم بر کلانشهرها است. بدین منظور در این درس اهداف آموزشی زیر در قالب تمرکز بر شناخت عمومی ابعاد اثر گذار حاکم بر مناطق کلانشهری و تحلیل تأثیرات این ابعاد در برنامه ریزی کلانشهرها، پیگیری می شوند.

اهداف ویژه:

- آشنایی با سیر تحول، شکل گیری، توسعه و گسترش مناطق کلانشهری
- آشنایی با مفاهیم، تعاریف و نظریه های برنامه ریزی، مدیریت و حکمروایی مناطق کلانشهری
- تحلیل پیوند چالشهای رویه ای و محتوایی حاکم بر مناطق کلانشهری و ضرورت توجه برنامه ریزان شهری به آن

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مفهوم شناسی: کلانشهر، منطقه، شهر-منطقه، مناطق شهر-بنیاد و منطقه کلانشهری
- طرحی بر مباحث نظام سلسله مراتبی سکونتگاهها: موضوعات نخست شهری و رتبه اندازه
- تبیین ابعاد و فرایند شکل گیری، تکوین و دگرگونی مناطق کلانشهری در کشورهای در حال توسعه و کشورهای توسعه یافته
- فرصتها و چالشهای توسعه مناطق کلانشهری در جهان و ایران
- طرح ریزی و مدیریت مناطق کلانشهری در جهان و ایران
- ابعاد تمرکز زدایی و تراکم زدایی از مناطق کلانشهری: مفهوم شناسی و ابعاد
- مروری بر تجارب برنامه ریزی و مدیریت هاله روستایی- شهری و محدوده های پیراشهری در ایران و جهان
- الگوی توسعه سکونتگاهی و صنعتی در قلمرو پیراشهری:
- حکومت و حکمروایی شهر-منطقه ها؛ ابعاد سیاسی، تامین مالی و خدمات رسانی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه فردی بر اساس متون معرفی شده؛ روش های تعاملی؛ استفاده از روشهای مستقیم؛ و استفاده از روشهای مساله محور

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اسدی، ایرج و زبردست، اسفندیار. (۱۳۸۹) "گونه شناسی مناطق شهر- بنیاد در مطالعات شهری و منطقه ای"، فصلنامه علمی پژوهشی هنرهای زیبا- نشریه معماری و شهر سازی، شماره ۴۳

Zimmermann, K., Galland, D., & Harrison, J. (2020) *Metropolitan Regions, Planning and Governance*. Springer International Publishing.

Tacoli, C. (Ed.). (2018). *The Earthscan reader in rural-urban linkages*. Routledge

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است..

سیستم‌های اطلاعات مکانی پیشرفته		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
پایه ☐ نظری ☐		Advanced GIS	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☒		۳	
رساله / پایان‌نامه ☐		۸۰	
مرتبط با مأموریت/آمایش		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	
مرتبط با مأموریت		موسسه نیست ☐ موسسه است ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

این درس با گذار از مفاهیم پایه‌ای و مبانی نظری سیستم‌های اطلاعات مکانی (GIS) به دانش دانشجویان در زمینه کاربردهای GIS در انجام تحلیل‌های پیشرفته محیطی در مطالعات و برنامه‌ریزی عمق می‌بخشد. در این درس دانشجویان ضمن آشنایی تحلیل مطلوبیت به عنوان بنیان تصمیم‌سازی در نظام‌های مدیریت با کاربرد GIS در انجام مراحل تحلیل مطلوبیت بر اساس داده‌های مکانی آشنا می‌شوند.

اهداف ویژه:

- آشنایی با تحلیل مطلوبیت و کاربرد آن در نظام تصمیم‌سازی مبتنی بر داده‌های مکانی
- کسب مهارت در انجام تحلیل‌های فضایی و شبکه با استفاده از GIS
- آشنایی با WebGIS و زبان برنامه‌نویسی Python و کاربرد آن در انجام تحلیل‌های پیشرفته در GIS

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- پیشینه و مبانی تحلیل مطلوبیت
- معرفی تحلیل نزدیکی و کاربرد آن در مطالعات شهری
- معرفی تحلیل دسترسی و کاربرد آن در مطالعات شهری
- معرفی روش استفاده از تحلیل‌های مکان آماری و کاربردهای آن
- معرفی انواع تحلیل‌های سطح و کاربرد آن در مطالعات شهری
- معرفی انواع تحلیل‌های تراکم و کاربرد آن در مطالعات شهری
- معرفی ابزارهای GIS برای انجام مرحله امتیازدهی در تحلیل مطلوبیت
- آشنایی با نرم‌افزار CityEngine و کاربرد آن در مطالعات شهری
- آشنایی با زبان برنامه‌نویسی Python و کاربرد آن در GIS
- آشنایی با WebGIS و ارایه نقشه‌ها و تحلیل‌های GIS در محیط آنلاین

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

دانشجویان در قالب پروژه شخصی یک نمونه تحلیل مطلوبیت بر اساس معیارهای تعیین شده توسط خود آن‌ها در عمل با ابزارهای پیشرفته تحلیلی موجود در GIS همانند تحلیل‌های نزدیکی، دسترسی، تراکم، مکان آماری و سطح آشنا شده و در عمل از آن استفاده می‌کنند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۸۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۲۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Van Maarseveen, M., Martinez, J., & Flacke, J. (Eds.) (2019). *GIS in sustainable urban planning and management: a global perspective*. Taylor & Francis.

Law, M. and Collins, A., (2019). *Getting to Know ArcGIS Pro*. Esri press (to be provided via SJSU library)

O'Sullivan, D., and Unwin, D. (۲۰۱۴). *Geographic Information Analysis*. John Wiley & Sons.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت شهری		
عنوان درس به انگلیسی:	IT and Urban Management	
دروس پیش نیاز:	ندارد	
دروس هم نیاز:	ندارد	
تعداد واحد:	۲	تخصصی الزامی ☐ نظری ☒
تعداد ساعت:	۳۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐ رساله / پایان نامه ☐
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		
مرتبط با ☐ نیست / مرتبط با ☒ است		
مرتبط با ☐ نیست / مرتبط با ☒ است		
مرتبط با ☐ نیست / مرتبط با ☒ است		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

.....

ب) هدف کلی:

در این درس تلاش می‌شود تا ابتدا ضمن آشنایی با سیر تحول فناوری اطلاعات و تأثیر آن در ابعاد فضایی - اجتماعی جوامع و شهرها، تحولات ضروری برای همگام‌سازی ابعاد مختلف مدیریت شهری با سیر پرشتاب عصر اطلاعات مورد بحث قرار گیرد.

اهداف ویژه:

- آشنایی با تحولات مفهوم فضا، اجتماع، شهر، فضای عمومی و خصوصی و حکمرانی در عصر اطلاعات
- آشنایی با ادبیات پیرامون شهر الکترونیک، حکمرانی الکترونیک و نمونه‌های داخلی و جهانی پیاده‌سازی آن
- آشنایی با چالش‌های پیش روی مدیریت شهری و پتانسیل‌های فناوری اطلاعات برای پاسخ به آن
- کسب توانایی به بررسی ادبیات و گفتمان پیرامون شهر الکترونیک از منظر انتقادی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مقدمه: معرفی سیر تحول فناوری اطلاعات و پارادایم‌های آن؛ چالش‌های مدیریت شهری و پتانسیل‌های فناوری اطلاعات
- بازتعریف مفهوم فضا در عصر اطلاعات: بازتعریف مفهوم فاصله و فضا؛ دوگانه فضای عمومی و خصوصی؛ فضای مجازی و حقیقی؛
- مدیریت شهر الکترونیک
- بازتعریف مفهوم اجتماع در عصر اطلاعات؛ اینترنت اشیا و مدیریت شهری
- بازتعریف مفهوم شهر در عصر اطلاعات: تغییر مفهوم زیرساخت، کاربری، زیست‌بوم و خدمات در شهر؛
- بلاک‌چین و مدیریت شهری
- بازتعریف حکمرانی شهری در عصر اطلاعات

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

دانشجویان با لnzهای مختلفی که در مقدمه کلاس در اختیارشان قرار داده شده به موضوع جلسه پرداخته و در هر جلسه حداقل دو دانشجو با دو لنز متفاوت به موضوع جلسه پرداخته و بحث گروهی جلسه را هدایت کنند. در طول برگزاری در ترم تحصیلی در قالب سه سمینار با موضوعات مشخص شده در بالا با دعوت از مهمانان از خارج دانشگاه به مباحث فنی تر فناوری اطلاعات و تأثیر آن بر مدیریت شهری پرداخته خواهد شد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۷۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

پدرو، مانوئل و رودریگت بولیوار ۱۴۰۰. تغییر دولت‌های شهری برای شهرهای هوشمند موفق. مترجم: مهرداد نوابخش. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

Cugurullo, F., Caprotti, F., Cook, M., Karvonen, A., McGuirk, P., & Marvin, S. (Eds.). (2023). *Artificial Intelligence and the City: Urbanistic Perspectives on AI*. Taylor & Francis.

Chen, Y. C., & Ahn, M. J. (Eds.). (2017). *Routledge handbook on information technology in government*. Taylor & Francis.

Hawken, S., Han, H., & Pettit, C. (Eds.). (2020). *Open cities| open data: collaborative cities in the information Era*. Singapore: Palgrave Macmillan.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی: حقوق و قوانین شهری		عنوان درس به انگلیسی: Urban Laws and Regulations		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒		
دروس هم‌نیاز:	-	تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐		
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با	مرتبط با	
		آمایش/مأموریت موسسه	آمایش/مأموریت موسسه	
		نیست ☐	است ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

تعمیق دانش دانشجویان در ارتباط با قوانین شهری و سیر تحول آن‌ها

اهداف ویژه:

- معرفی فرآیندها و ساختار سازمانی تدوین، تصویب و اجرای قوانین شهری در ایران
- معرفی و بررسی قوانین، مواد و کمیسیون‌های اصلی شورای عالی معماری و شهرسازی و شهرداری
- توانمندسازی دانشجویان برای بررسی و تحلیل قوانین موجود و مقایسه و تطبیق آن‌ها با نمونه‌های خارجی
- توانمندسازی دانشجویان در تحلیل جامع و انتقادی اثرات ناشی از تصویب و اجرای قوانین شهری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- قانون شهرداری
- تقسیمات کشوری و وظایف استانداران و فرمانداران
- قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، مصوبات آن شورا، کمیسیون ماده ۵
- قانون تأسیس وزارت آبادانی و مسکن - قانون تغییر نام به وزارت مسکن و شهرسازی و تعیین وظایف آن
- قانون زمین شهری
- پیوست طرح تفصیلی تهران
- مقررات مربوط به سیما و منظر شهری
- قانون نوسازی، بازآفرینی و عمران شهری
- قوانین شهری مربوط به سایر کشورها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس - استفاده از پروژه‌های واقعی در تمرین‌های کلاسی برای تحلیل و نقد قوانین شهری موجود

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۸۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۲۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

شفیعی پور، ص. (۱۴۰۰). قانون شهرداری ۱۴۰۱. مجمع علمی فرهنگی مجد.
دفتر مقررات ملی ساختمان. (۱۴۰۱). مقررات ملی ساختمان (جلد ۱ تا ۵). نشر توسعه ایران.
عظیمی آقداش، م. (۱۴۰۱). کتاب مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران. نشر نوآور.

بشیری، ع.، داوودپور، ح. (۱۳۹۸). تملک/املاک، /راضی، مستحدثات دولتی و شهرداری‌ها. انتشارات جنگل.

UN Habitat. (2020). *Rules of the Game*. United Nations Publications.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی:		تدوین طرح تحقیق و پایان نامه	
عنوان درس به انگلیسی:		Research Design & Thesis Writing	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با مأموریت/آمایش		مرتبط با آمایش/مأموریت	
موسسه است ☒		موسسه نیست ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

آشنا ساختن دانشجویان دوره با مفاهیم، اصول و شرایط کلی و عمومی، و مقررات تهیه طرح تحقیق و پایان نامه (نظیر: تعریف و هدف تهیه پایان نامه، نحوه انتخاب موضوع، انتخاب استاد راهنما، تنظیم روش تحقیق و ...).

اهداف ویژه:

- آشنایی با نگارش طرح‌های پیشنهادی پژوهشی به دستگاه‌های علمی و اجرایی
- نگارش پایان‌نامه و رساله

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- اهمیت و ویژگی‌های پایان‌نامه (دو ویژگی اصلی: مستندسازی و مستدل سازی)
- انتخاب موضوع تحقیق: نقش استاد راهنما و مشاور، عوامل مؤثر در انتخاب موضوع، ارتباط موضوع با رشته‌ی شهرسازی، تازگی و عدم تکرار، مشخص بودن عنوان (زمانی، مکانی و موضوعات یا مجهولات مورد نظر) و هدف و تا حدودی روش، ضرورت نوشتن عنوان به زبان انگلیسی، مطالعه‌ی سابقه‌ی موضوع
- تهیه‌ی سؤالات/فرضیه‌ها
- تهیه‌ی طرح تحقیق
- تهیه و تنظیم چارچوب نظری
- روش تحقیق (مستدل سازی): از نظر نحوه‌ی استدلال: قیاسی - استنتاجی / استقرایی و از نظر ماهیت: کمی / کیفی
- روش‌های توصیفی، تحلیلی، اکتشافی، مقایسه‌ای، آماری، تجربی، ارزیابی
- اجزاء پایان‌نامه: چکیده، فهرست مطالب، تصاویر، نقشه‌ها و ...، مقدمه، فصول (شامل: سابقه‌ی موضوع، چارچوب نظری، ...، اصل مطالعه)، نتیجه‌گیری و پیشنهاد، ضمایم، فهرست منابع، فرمت و شکل پایان‌نامه.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تلفیق مباحث نظری و عملی پژوهش از طریق همفکری در روش حل مسئله در اجرای تمرین‌های کلاسی و پژوهش میدانی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Hammond, M. (2022). *Writing a Postgraduate Thesis or dissertation. Tool for Success*. Routledge

Mweene, O (2019). *Research Proposal and dissertation Writing*. Scholar press.

Naom, S G. (2019). *Dissertation Research and Writing For Built Environment Student*. Routledge

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: برنامه‌ریزی حمل و نقل همگانی		عنوان درس به انگلیسی: Public Transit Planning	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☐	دروس پیش نیاز:	
تخصصی الزامی ☐	عملی ☐	دروس هم‌نیاز:	
تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☒	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐	عملی	۴۸	تعداد ساعت:
مرتبط با آمایش/مأموریت	مرتبط با آمایش/مأموریت	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	
موسسه است ☒	موسسه نیست ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

- آشنایی با فناوری‌های حمل و نقل همگانی
- آشنایی با چالش‌های برنامه‌ریزی حمل و نقل همگانی

اهداف ویژه:

- توانایی تحلیل خطوط حمل و نقل همگانی
- بررسی روند تغییرات در سیستم‌های حمل و نقل همگانی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تاریخچه فناوری‌های حمل و نقل همگانی
- شاخص‌های خطوط حمل و نقل همگانی
- یکپارچگی در شبکه حمل و نقل همگانی و شاخص‌های آن
- خصوصی سازی در حمل و نقل همگانی
- قیمت گذاری در حمل و نقل همگانی
- روش‌های تأمین مالی در حمل و نقل همگانی
- آسیب‌های ارزیابی کلان‌پروژه‌های حمل و نقل همگانی
- نوآوری در خدمات حمل و نقل همگانی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بحث‌های گروهی و ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث؛ تکالیف درسی کوتاه مدت؛ استفاده از ابزار مناسب چندرسانه‌ای؛ معرفی منابع اطلاعات و تجربیات بین‌المللی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

دانشگاه تهران (۱۳۹۹). آیین‌نامه طراحی معابر شهری. مرکز تحقیقات راه و شهرسازی.

Schiller, P. L., & Kenworthy, J. (2017). *An introduction to sustainable transportation: Policy, planning and implementation*. Routledge.

Vuchic, V. R. (2017). *Urban transit: operations, planning, and economics*. John Wiley & Sons.

Ceder, A. (2016). *Public transit planning and operation: Modeling, practice and behavior*. CRC press.

Shaheen, S., Cohen, A., & Zohdy, I. (2016). *Shared mobility: current practices and guiding principles* (No. FHWA-HOP-16-022). Washington, DC: U.S. Department of Transportation.

(ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

(خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		ارزیابی توان اکولوژیک	
عنوان درس به انگلیسی:		Ecological Bearing Capacity Assessment	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با آمایش/مأموریت	مرتبط با مأموریت/آمایش		
موسسه نیست ☐	موسسه است ☒		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟؛ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

تمهید چارچوبی میان رشته‌ای از برنامه‌ریزی منطقه‌ای و محیط زیست در راستای شناسایی و آموزش روش‌های موثر در ارزیابی توان اکولوژیک محیط در مقیاس منطقه‌ای؛ که به عنوان پایه‌ای برای برنامه‌ریزی و سیاستگذاری منطقه‌ای مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

اهداف ویژه:

- آشنایی با تعاریف و اصطلاحات توان اکولوژیک و ظرفیتهای محیط زیستی
- آشنایی با بسترهای نظری مرتبط با ارزیابی توان اکولوژیک
- آشنایی با سیر تحولات روش‌های متداول برای ارزیابی‌های محیط زیستی و توان اکولوژیک

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مفهوم شناسی: محیط زیست، اکوسیستم‌های طبیعی، منابع طبیعی، اکولوژی، برنامه‌ریزی محیطی
- مفهوم شناسی: ظرفیت قابل تحمل، ظرفیت برد، ردپای اکولوژیکی، توسعه و ارزیابی
- تبعات توسعه بر اکوسیستم (تغییرات اقلیمی، آلودگی‌ها، از بین رفتن تنوع زیستی، کاهش منابع تجدیدپذیر و...)
- رانه‌های طبیعی موثر بر تغییرات اکوسیستم (مخاطرات طبیعی: زلزله، سیل، و...)
- بسترهای نظری و تحولات آن در رابطه با مفهوم ارزیابی توان اکولوژیک
- تبیین رابطه میان برنامه‌ریزی منطقه‌ای و ارزیابی توان اکولوژیک
- روش‌های نوین ارزیابی توان اکولوژیک
- تفسیر نتایج ارزیابی توان اکولوژیک و کاربرست آن در برنامه‌ریزی منطقه‌ای
- مروری بر تجربیات جهانی و داخلی ارزیابی توان اکولوژیک
- تحلیل و نقد و بررسی اشکالات، محدودیتها و فرصتهای ارزیابی توان اکولوژیک و تبیین افق‌های نوین در برنامه‌ریزی منطقه‌ای

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه فردی بر اساس متون معرفی شده؛ روش‌های تعاملی؛ استفاده از روشهای مستقیم؛ استفاده از روشهای مساله محور

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اردکانی، محمدرضا (۱۴۰۰)، اکولوژی، تهران: دانشگاه تهران.

اکلستون، چارلز (۱۳۹۸)، ارزیابی اثرات محیط‌زیستی؛ راهنمای اجرای بهترین روش‌های تخصصی ترجمه سعید کریمی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

کاپوستا، لارنس و لندیس، وین جی (۱۳۹۸)، ارزیابی ریسک محیط‌زیستی از دیدگاه سیمای سرزمین، ترجمه سعید کریمی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

OECD (2012), Greening development: enhancing capacity for environmental management and governance., OECD publication.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: اقتصاد سیاسی فضا		عنوان درس به انگلیسی: The Political Economy of Space	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	دروس هم‌نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت / آمایش ☒ مرتبط با آمایش / مأموریت ☐	مرتبط با مأموریت / آمایش ☒ مرتبط با آمایش / مأموریت ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

تشکیل و هدایت فرم شهرها و مستتر بودن ارزش های فرهنگی و مقاصد سیاسی و اقتصادی معین در محتوای فرم ساخته شده، صریح یا ضمنی، سوالات بسیاری را در خصوص نقش شهرسازی مطرح می کند: "قدرت سیاسی چگونه از طریق فضا ساخته می شود؟"، "معماران و شهرسازان در ایجاد قدرت و نظم اجتماعی چه نقشی دارند؟"، "چگونه فضای شهری بر عدالت تاثیر می گذارد؟" و "چه کسی از توسعه فضایی شهری منتفع می شود؟" این سوالات از این جهت اهمیت دارد که سیاست های شهرسازی تاکنون از طریق سیاست حکومت با مسئله قدرت و توزیع منافع اقتصادی گروه های اجتماعی مشارکت داشته و آن ها را مکانی و محقق ساخته است.

اهداف ویژه:

- تبیین ارتباط متقابل اقتصاد سیاسی و شهرسازی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعریف مفاهیم و سازه های نظری اقتصاد سیاسی، طبقات اجتماعی، قدرت سیاسی و شهرسازی
۲. معرفی مصادیق شهرسازی:
- سیاست های شهرسازی از برلین تا پایتخت های جهان
- سیاست های حومه نشینی و توسعه خانه سازی عمومی و اعیان سازی
- سیاست های نظم، امنیت شهری، تاب آوری شهری
۳. تبیین های نظری اقتصاد سیاسی و شهرسازی:
- نظریه اقتصاد سیاسی مارکسیسم و آنتونیو گرامشی درباره اقتصاد سیاسی و مسئله قدرت
- تبیین نو مارکسیستی اقتصاد سیاسی فضا
- تبیین پست مارکسیستی اقتصاد سیاسی فضا و شهرسازی
- طرح ها و پروژه های بزرگ مقیاس شهری و هژمونی اقتصاد سیاسی نئولیبرال
- اقتصاد سیاسی و شهرسازی در ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- آمیختن مباحث شهرسازی با حوزه های سیاست، اقتصاد، فرهنگ و مباحث حوزه علوم اجتماعی
- پیوند اقتصاد سیاسی ایران به ویژه در پنجاه سال گذشته با فرم کالبدی و منظر معماری و شهری خیابانی و سایر فضاهای عمومی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۸۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۱۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- سینجر، پل. (۱۳۵۸)، *اقتصاد سیاسی شهرنشینی*؛ مهدی کاظمی بیدهندی و فرخ حسامیان، انتشارات ایران، تهران.
- کاتبرت، الکساندر. (۱۳۹۵)، *فرم شهرها، اقتصاد سیاسی و طراحی شهری*؛ ترجمه حمید رضا پارسی، آرزو افلاطونی؛ انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- Stavrides, S. (2016), *Common Space: The City As Commons*, London, Zed Books.
- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: فضا و جامعه‌شناسی زندگی روزمره		عنوان درس به انگلیسی: Space & the Sociology of Everyday Life	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		دروس پیش نیاز:	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		دروس هم نیاز:	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت / آمایش موسسه است ☒	مرتبط با آمایش / مأموریت موسسه نیست ☐	وضعیت آمایشی / مأموریتی درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

آشنایی با فعالیت و عرصه‌های عادی زندگی روزمره مردم، تجربه‌ی زیسته و احساسات آن‌ها.

اهداف ویژه:

- آشنایی با نظریه‌ها و تبیین‌های جامعه‌شناسانه‌ی نیروها، عوامل و پارامترهای مهم موقعیت‌های اجتماعی - فضایی زندگی روزمره در فضای خصوصی خانه‌ها، و در محله‌ها، خیابان‌ها و میدین، پاساژها، مال‌ها و مراکز تجاری، بازارها، مکان‌های کار، نامکان‌ها، هتروپیاها، و همچنین آشنایی با دینامیسم درونی آن‌ها در رابطه با شیوه‌های زندگی، اقشار مردم، رویدادها، حوادث، اشیاء و اعمال.
- کاربرست تبیین‌های نظری جامعه‌شناختی زندگی روزمره در پژوهش‌های محیط شهری.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تعاریف مفاهیم اصلی: جامعه‌شناسی و جامعه‌شناسی شهری؛ فعالیت زندگی روزمره و تجربه‌ی زیسته؛ فضا و زندگی روزمره
- فرهنگ، شیوه و مناسبات تولیدی در محیط کار
- شرایط زندگی روزمره‌ی طبقات و اقشار اجتماعی
- تجربه در محیط کار
- فرهنگ و شیوه‌ی بازتولید زندگی روزمره: خانواده و بازتولید؛ مصرف و مصرف‌گرایی، فضای مصرفی؛ بهداشت، پزشکی، افیون و بازتولید تن و روان؛ آموزش و بازتولید نیروی انسانی (مدیریت احساس و تفکر انسانی)
- محلات و بازتولید
- فضاهای زندگی روزمره در شهر، فیزیکی و روانی: بازار و الگوهای بازتولید (خرید در بازار، فروشگاه‌ها و مجتمع‌های تجاری و ...)
- آشنایی‌زدایی در زندگی روزمره
- تحرک ذهنی و پراتیک انسانی در زندگی روزمره برای حفظ و یا تغییر

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

استفاده از مصداق‌های ملموس که بیانگر رابطه‌ی محصولات و فرایندهای شهرسازی با حیات اجتماعی شهر، شامل نیروها، عوامل و مؤلفه‌های اجتماعی باشند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اسکات، سوزی (۲۰۰۹). معنابخشی به زندگی روزمره. ترجمه فاطمه مکتوبیان و مریم مکتوبیان (۱۳۹۷). انتشارات جامعه شناسان.

اسمیت، جانانان (۲۰۰۵). زیبایی‌شناسی زندگی روزمره. ترجمه شیما بحرینی (۱۳۹۹). تهران: نشر کرگدن.

باتلر، کریس (۲۰۱۲). هانری لوفور، سیاست فضایی، زندگی روزمره و حق به شهر. ترجمه نریمان جهانزاد (۱۳۹۹). تهران: نشر همشهری.

Highmore, B. (2002). The Everyday Life Reader. London and New York: Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف)عنوان درس به فارسی:		تاب آوری شهری	
عنوان درس به انگلیسی:		Urban Resilience	
دروس پیش‌نیاز:		ندارد	
دروس هم‌نیاز:		ندارد	
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	
وضعیت آمایشی /مأموریتی درس			
مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☐		مرتبط با مأموریت /آمایش موسسه است ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- ایجاد درک بهتری از مفاهیم، تئوری‌ها و مدل‌های آسیب‌پذیری، تاب‌آوری
- ایجاد درک بهتری از عوامل شکل‌دهنده آسیب‌پذیری و تاب‌آوری چند مقیاسی در بستر شهرهای ایران
- ایجاد درک بهتری از مفهوم سازگاری با تغییرات اقلیمی و راهکارهای برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای

اهداف ویژه:

- شناخت نحوه به کارگیری ابزارهای تحلیل داده برای درک و ارزیابی آسیب‌پذیری در مناطق شهری
- شناخت ابزارهای برنامه‌ریزی و طراحی شهری جهت ارتقاء تاب‌آوری و نحوه به کارگیری آنها

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- آشنایی با مفاهیم پایه: خطر، آسیب‌پذیری، تاب‌آوری و سازگاری
- تئوری‌ها و مدل‌های آسیب‌پذیری و ارزیابی آسیب‌پذیری سکونتگاه‌ها
- تاب‌آوری شهری: مدل‌ها و نظریه‌ها
- چگونگی ادغام تاب‌آوری شهری در برنامه‌ریزی و طراحی
- سازگاری: نظریه‌ها
- چگونگی ادغام سازگاری و تاب‌آوری در مقیاس‌های مختلف برنامه‌ریزی
- نگاه انتقادی به ادبیات تاب‌آوری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور و با توجه به نمونه‌های داخلی و خارجی برای شناخت راهکارهای برنامه‌ریزی، مدیریت و طراحی شهری برای ارتقاء تاب‌آوری است. همچنین انجام کار میدانی و بینا رشته‌ای (مدیریت، برنامه‌ریزی و طراحی شهری) به درک بهتر دانشجویان از پیچیدگی‌های ارتقاء تاب‌آوری شهری در عمل می‌انجامد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۰۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Burayidi, M. A., Allen, A., Twigg, J., & Wamsler, C. (Eds.). (2019). *The Routledge handbook of urban resilience*. Routledge.

Svitková, K. (2021). *Resilience and Urban Governance: Securing Cities*. Routledge.

Singh, B., & Parmar, M. (Eds.). (2022). *Resilience and Southern Urbanism: Towards a New Paradigm*. Taylor & Francis.

نیومن، بیتلی و بویر (۱۳۹۸) شهرهای تاب‌آور پاسخی در برابر اوج نفت و تغییرات اقلیمی. مترجمان طیبیان و زارع‌نژاد. انتشارات دانشگاه تهران

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

روش‌شناسی پژوهش		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی: Research Methodology	
پایه ☐ نظری ☒	ندارد	دروس پیش‌نیاز:	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	ندارد	دروس هم‌نیاز:	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:	
رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:	
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه ☒ است	مرتبط با مأموریت مؤسسه ☐ نیست	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشناسازی دانشجویان با روش‌شناسی پژوهش
- ایجاد درک بهتر از نحوه انتخاب و کاربست روش‌های مختلف پژوهشی

اهداف ویژه:

- درک بهتر چگونگی طراحی یک پژوهش
- آشناسازی دانشجویان با روش‌ها و تکنیک‌های رایج و تکنیک‌های جدید و نوآورانه در شهرسازی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- روش‌شناسی، روش و طراحی یک پژوهش
- طراحی پژوهش کیفی: نظریه زمینه‌ای؛ مردم‌شناسی
- تکنیک‌های جمع‌آوری داده کیفی؛ نحوه تحلیل داده‌ها و نحوه گزارش آن
- روش‌های نوآورانه در پژوهش کیفی
- طراحی پژوهش کمی
- تکنیک‌های جمع‌آوری داده کمی؛ نحوه تحلیل داده‌ها و نحوه گزارش آن
- روش‌های نوآورانه در پژوهش کیفی
- طراحی پژوهش ترکیبی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش بر مبنای واکاوی و واسازی نمونه‌های پژوهشی روز دنیا بر روی موضوعات و مسائل شهری است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۰۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Baum, S. (Ed.). (2021). *Methods in Urban Analysis*. Springer. Chicago
- Ewing, R., & Park, K. (Eds.). (2020). *Advanced Quantitative Research Methods for Urban Planners*. Routledge
- Ewing, R., & Park, K. (Eds.). (2020). *Basic Quantitative Research Methods for Urban Planners*. Routledge.
- Gaber, J. (2020). *Qualitative analysis for planning & policy: Beyond the numbers*. Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: کارگاه شهرسازی پیشرفته		عنوان درس به انگلیسی: Advanced Planning and Design Studio	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☐	ندارد	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐	عملی ☐	ندارد	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☒	۴	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۱۱۲	تعداد ساعت:
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه ☐	مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه ☒		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

تفکیک گرایش‌ها و گروه‌های درسی در مقاطع کارشناسی ارشد و روال‌های موجود در رویه‌های جاری باعث شده تا دانشجویان چهار گرایش اصلی (مدیریت شهری، طراحی شهری، برنامه‌ریزی شهری و برنامه‌ریزی منطقه‌ای) در دوران تحصیل کمترین ارتباط با یکدیگر و کمترینی فهم از دیدها و حوزه‌های دانش چهار گرایش مذکور داشته باشند. این شرایط منجر به تشدید رویه‌های مجزا در هر یک از این حوزه‌ها در آینده کاری و حرفه‌ای دانشجویان شده که عامل بخشی از نابسامانی‌ها و عدم توفیق‌های طرح‌ها و برنامه‌ها در سطوح مختلف می‌گردد. کارگاه مذکور در چنین وضعیتی با هدف کلی رفع این نقصان در عرصه آموزش دانشگاهی تعریف شده است.

اهداف ویژه:

- آشنایی و فهم ارتباط و نحوه تاثیر چهار گرایش در عرصه نظر و عمل
- تامل در فرصت‌های هم‌افزایی چهار گرایش در پروژه‌ها در سطوح مختلف

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- پرداختن به متن و حاشیه به موضوعاتی که به صورت محوری در همه گرایش‌ها و در طرح‌ها و پروژه‌های همه این گرایش‌ها مشترک می‌باشد (مواردی از قبیل «مساله»، «شناخت» و....)
- تلاش برای پرداختن به موضوعاتی که می‌تواند به صورت واحد از هر چهار گرایش مورد توجه و بررسی قرار گرفته و در عین حال عدم اطلاع و توجه به نگاه گرایش دیگر به عدم توفیق منجر می‌شود

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تعریف پروژه جهت دریافت دانشجویان از تلاش برای فهم مشترک گرایش‌های مختلف درباره مفاهیم و تحولات مختلف
- تمرین برای بررسی پروژه‌هایی که عدم توجه به فصول مشترک و یا فعالیت فهم و عمل جمعی گرایش‌ها به ناکامی آنها منجر شده است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۰۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

بسته به موضوع کارگاه پیشنهاد می‌شود

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی قابل انجام نیست.

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Chiappero-Martinetti, E., Osmani, S., & Qizilbash, M. (2020). *The Cambridge Handbook of the Capability Approach*. Cambridge University Press.

da Cruz, N. F., Rode, P., & McQuarrie, M. (2019). New urban governance: A review of current themes and future priorities. *Journal of Urban Affairs*, 41(1), 1–19. <https://doi.org/10.1080/07352166.2018.1499416>

Gatto, A. (2020). A pluralistic approach to economic and business sustainability: A critical meta-synthesis of foundations, metrics, and evidence of human and local development. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 27(4), 1525–1539.

Harvey, D. (2018). *The Limits to Capital*. Verso

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

مدل‌های تحلیل آماری		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی: Basic Econometrics	
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش‌نیاز:
تخصصی الزامی ☐	عملی ☐	-	دروس هم‌نیاز:
تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☒	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

...

ب) هدف کلی:

اقتصادسنجی هنر تفسیر داده به منظور آزمون نظریات و فرضیات آماری است. در این درس دانشجویان با اصول اولیه استدلال‌های آماری آشنا شده و با روش رگرسیون خطی و مدل‌های انتخاب گسسته کار می‌کنند.

اهداف ویژه:

- ایجاد یک پیش‌زمینه نظری قوی در اقتصادسنجی سطح مقدماتی، توانایی پیاده‌سازی تکنیک‌ها و نقد مطالعات تجربی
- یادگیری عملی کار با نرم افزار R

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مقدمه‌ای بر اقتصادسنجی و کاربرد آن
- مفاهیم اساسی احتمال: متغیرهای تصادفی، توزیع‌های گسسته و توزیع‌های پیوسته
- مفاهیم اساسی آمار: نمونه‌گیری، آماره‌های توصیفی، تخمین، آزمون‌های فرضیه و نیکویی برازش
- اصول طراحی پرسشنامه و گردآوری داده
- آموزش مقدماتی نرم‌افزار R
- رگرسیون ساده خطی: تخمین و استنتاج آماری
- رگرسیون چندمتغیره خطی: تخمین و استنتاج آماری
- مباحث پیشرفته رگرسیون خطی: داده‌های کیفی، واریانس ناهمسانی و هم‌خطی متغیرها
- معرفی مدل‌های انتخاب و بررسی ویژگی آن‌ها
- مدل‌های لجیت دوگانه: تخمین و استنتاج آماری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

کار با داده‌های واقعی و به روز دنیا، تکالیف درسی کوتاه مدت و کار عملی در کلاس به منظور ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث، کار عملی با نرم‌افزار آماری R، معرفی منابع اطلاعات و تجربیات بین‌المللی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Ross, S. M. (2020). *Introduction to probability and statistics for engineers and scientists*. Academic Press.
Stock, J. H., & Watson, M. W. (2019). *Introduction to Econometrics*, Global Edition. Pearson Education.
Washington, S., Karlaftis, M.G., Mannering, F., & Anastasopoulos, P. (2020). *Statistical and Econometric Methods for Transportation Data Analysis* (3rd ed.). Chapman and Hall/CRC.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: نوآوری شهری و شهر هوشمند		عنوان درس به انگلیسی: Urban Innovation and the Smart City	
نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒	ندارد	دروس پیش نیاز:
	تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	ندارد	دروس هم‌نیاز:
	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
	رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با	مرتبط با
		آمایش/مأموریت موسسه	مأموریت/آمایش موسسه
		نیست ☐	است ☒

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

.....

ب) هدف کلی:

- آشنایی با مفاهیم نوآوری در اولویت‌بندی اهداف در برنامه ریزی شهری، برنامه‌ریزی منطقه‌ای، طراحی شهری، و مدیریت شهری
- آشنایی با مفاهیم نوآوری و کاربرد آن‌ها و روش‌های نوآورانه در ارائه خدمات شهری و منطقه‌ای
- آشنایی با به‌کارگیری ابزار فناوری در شهر هوشمند

اهداف ویژه:

- به‌کارگیری روش‌های نوآورانه در شهرسازی با تأکید بر سیستم‌های ایمنی شهرها، ساختمان‌های هوشمند، صرفه‌جویی انرژی، و پیش‌بینی بحران
- کسب مهارت‌های لازم در به‌کارگیری ابزار فناوری در شهر و منطقه‌ای هوشمند
- به‌کارگیری مفاهیم کنش ارتباطاتی، انسان-محور و بومی در نوآوری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- بررسی پیشینه و تعاریف مفاهیم نوآوری و شهر و منطقه‌ای هوشمند
- تشابهات و تفاوت‌های نظری در نوآوری و شهر و منطقه‌ای هوشمند با تأکید بر ارکان شهر هوشمند
- بررسی اثرات فعالیت‌های انسان بر نوآوری به عنوان منبع رشد اقتصادی و اجتماعی شهر و منطقه
- نوآوری و نقش حکمروایی شهری، سیاست‌گذاری محلی، و مشارکت
- نوآوری و برنامه‌ریزی شهری و طراحی شهری
- مقایسه‌ی گزینه‌های شهر هوشمند
- تجربیات جهانی و ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ارائه‌ی درس به صورت نظری به همراه به‌کارگیری امکانات آزمایشگاه شهر هوشمند و ابزار فناوری؛ کسب مهارت‌های لازم را برای تحلیل وضع موجود شهر یا محله و ارائه‌ی طرح یا برنامه با رویکرد نوآوری و ابزار مربوط در ابعاد متنوع شهرهای هوشمند به صورت نظام‌مند در حرفه

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهای):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Simon, E.B. (2018). *Smart sustainable cities of the future*. Springer.
Van Winden, W. and Braun, E. (2018). *Urban Innovation System*. Routledge.
Bian, L. (Ed.). (2021). *Smart Spaces and Places*. Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

تحلیل سیاست شهری		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
پایه ☐ نظری ☒		Urban Policy Analysis	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		ندارد	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		ندارد	
رساله / پایان نامه ☐		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☐		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☒			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشنایی دانشجویان با فرآیندهای تحلیل سیاست‌های شهری
- کسب مهارت‌های لازم در جهت بهبود و ارتقاء سیاست‌های موجود یا در دست تدوین

اهداف ویژه:

- فهم بهتر فرآیند شکل‌گیری سیاست شهری
- کاربری روش‌های تحلیل داده‌ها در تحلیل سیاست‌های شهری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- سیاست عمومی و حکمروایی شهری
- سفر سیاست‌های شهری Urban Policy Mobility
- تحلیل زمینه‌مند سیاست‌های شهری با توجه به بسترهای نهادی، قانونی و فراقانونی
- انواع تحلیل سیاست: هنجاری، تفسیری و تجربی
- تعریف مسئله یا دستور کار در تحلیل سیاست تجربی
- ایجاد و مقایسه آلترناتیوها در تحلیل سیاست تجربی
- نمونه‌های شاخص تحلیل سیاست شهری
- اسناد تحلیل سیاست و نحوه تهیه آن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور با تمرکز بر یکی از سیاست‌های شهری جاری یا در دست تهیه در کشور است. در طول ترم و به منظور کسب مهارت‌های لازم، دانشجو با تمرکز بر یک سیاست شهری کلیه مراحل تحلیل سیاست را در کلاس پیش می‌برد. در این روند دانشجو به علاوه درک بهتر از سیاست، مهارت‌های لازم شامل استفاده از روش تحلیل داده به صورت نظام‌مند و هدفمند و تدوین اسناد تحلیل سیاست به صورت حرفه‌ای را کسب می‌نماید.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۰۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Colebatch, H. K. (Ed.). (2018). *Handbook on policy, process and governing*. Edward Elgar Publishing.
- Dunn, W. N. (2018). *Public Policy Analysis: An Integrative Approach* (6th edition). Routledge: New York
- de Oliveira, O. P. (Ed.). (2021). *Handbook of policy transfer, diffusion and circulation*. Edward Elgar Publishing.
- Shahab, S., Clinch, J. P., & O'Neill, E. (2019). Impact-based planning evaluation: Advancing normative criteria for policy analysis. *Environment and Planning B: Urban Analytics and City Science*, 46(3), 534-550.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: مدیریت و برنامه‌ریزی گردشگری		
عنوان درس به انگلیسی:	Tourism Management & Planning	
نوع درس و واحد		
پایه ☐ نظری ☒	-	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		
مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه ☐ نیست	مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه ☒ است	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان مدیریت شهری با نظریات، رویکردها، چالش‌ها و پتانسیل‌های موجود در مدیریت گردشگری شهری در ایران

اهداف ویژه:

- شناخت منافع گروه‌ها و پیچیدگی روابط کنشگران گردشگری اعم از ساکنین محلی، گردشگران، صاحبان صنایع، نهادها و محیط زیست
- شناخت مدل‌های پایه و روش‌های اصلی توسعه گردشگری شهری، روستایی و منطقه‌ای و ارزیابی انتقادی پروژه‌های توسعه‌ی گردشگری
- توانایی در ارائه‌ی راهکارهای مدیریتی متناسب با نیازهای گروه‌های ذی نفع به‌ویژه ساکنین جامعه مقصد

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تعاریف، آمار و انواع گردشگری
- اصطلاحات پایه در گردشگری: ظرفیت تحمل، چرخه زندگی مقصد باتلر، شاخص داکسی
- اثرات مثبت گردشگری در سه بعد اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی
- اثرات منفی گردشگری در سه بعد اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی
- نظریات توسعه گردشگری: گردشگری انبوه
- نظریات توسعه گردشگری: گردشگری مسئولانه/پایدار، گردشگری اجتماع‌محور/ مشارکتی
- نظریات توسعه گردشگری: گردشگری به عنوان عامل توانمندی
- روش‌های برنامه‌ریزی و مدیریت گردشگری
- ارزیابی ساختاری برنامه‌های توسعه گردشگری در ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پس از ارائه‌ی مباحث هر جلسه توسط مدرس، یک یا دو دانشجو بر اساس مثال‌های واقعی سمیناری در ارتباط با مباحث هفته قبل ارائه می‌کنند. در این روش نحوه‌ی کاربست روش‌ها و تحلیل و نقد آن‌ها در دنیای واقعی توسط دانشجویان بررسی می‌گردد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۹۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۱۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

لپ‌تاپ / کامپیوتر - ویدیو پروژکتور

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Inkson, C., & Minnaert, L. (2018). *Tourism Management: An Introduction*. SAGE.
Jamal, T. (2019). *Justice and Ethics in Tourism*. Routledge.

Sharpley, R. (2022). Tourism and Development Theory: Which Way Now? *Tourism Planning & Development*, 19(1), 1–12.

Streimikiene, D., Svagzdiene, B., Jasinskas, E., & Simanavicius, A. (2021). Sustainable tourism development and competitiveness: The systematic literature review. *Sustainable Development*, 29(1), 259–271.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: تحلیل داده‌های شهری			
عنوان درس به انگلیسی: Urban Data Analysis		نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم‌نیاز:		تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:		تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:		رساله / پایان‌نامه ☐	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با	مرتبط با
		آمایش/مأموریت	مأموریت/آمایش موسسه
		موسسه نیست ☐	است ☒

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: .

ب) هدف کلی:

با توجه به رشد روزافزون انواع داده‌های جمع‌آوری شده از سطح شهرها شامل داده‌های کاربری زمین، مصرف انواع انرژی، حجم تردد، سامانه‌های حمل‌ونقل همگانی، آلودگی صوتی و هوا، تلفن همراه و مانند آن نیاز است تا دانشجویان با اصول اولیه تحلیل داده‌ها با کاربرد در شهر آشنا شوند.

اهداف ویژه:

- آشنایی با روش‌های مصورسازی داده‌ها (Data Visualization)
- آشنایی با روش‌های داده کاوی

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

- اهمیت و لزوم تحلیل کلان داده‌ها در برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای
- کاربردهای تحلیل داده‌های کلان در برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای ایران
- مرور آمار توصیفی
- تکنیک‌های مصورسازی داده‌ها
- مثالهای کاربردی در نرم‌افزار R
- اندازه‌گیری مشابهت و تفاوت داده‌ها
- پاکسازی و خلاصه‌سازی داده‌ها و تشخیص داده‌های پرت
- تکنیک‌های تشخیص الگوها
- دسته‌بندی داده‌ها (Data Classification) و خوشه‌بندی داده‌ها (Data Clustering)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

کار با داده‌های واقعی و به روز دنیا؛ تکالیف در سی کوتاه مدت و کار عملی در کلاس به منظور ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث؛ کار عملی با نرم‌افزار آماری R؛ معرفی منابع اطلاعات و تجربیات عملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

رایانه

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Rae, A., & Wong, C. (Eds.). (2021). *Applied Data Analysis for Urban Planning and Management*. Sage..
- Zaki, M. J., Meira Jr, W., & Meira, W. (2014). *Data mining and analysis: fundamental concepts and algorithms*. Cambridge University Press.
- Zhao, K., Tarkoma, S., Liu, S., & Vo, H. (2016, December). Urban human mobility data mining: An overview. In *2016 IEEE International Conference on Big Data (Big Data)* (pp. 1911-1920). IEEE.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: تحقق پذیری برنامه های شهری و منطقه‌ای		عنوان درس به انگلیسی: Urban and Regional Plan Implementation	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐	عملی ☐	-	دروس هم‌نیاز:
تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با مأموریت/آمایش	مرتبط با آمایش/مأموریت		
موسسه است ☒	موسسه نیست ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

بدون انجام ارزیابی از تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها، نمی توان تصویر روشنی از چالش ها، موانع و محدودیت های این برنامه ها و طرح ها را در مسیر تحقق پذیری آنها، داشت تا بتوان با اجتناب از آنها و تکیه بر نقاط مثبت و فرصت های موجود، مسیر برنامه ریزی را بهتر و سنجیده تر پیمود. هدف این درس آسیب شناسی، ارزیابی و تحلیل تحقق پذیری برنامه ها و طرح های توسعه شهری و منطقه ای و عوامل موثر بر آن است.

اهداف ویژه:

- آشنایی با تعاریف و اصطلاحات اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها
- آشنایی با نظریه های تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها
- آشنایی با روش ها و مدل ها و تجارب ارزیابی اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- پایش، اجرا و تحقق پذیری؛ مقیاس و نوع برنامه ها و طرح ها (ملی، منطقه ای و محلی)
- عوامل تاثیرگذار بر اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها
- کیفیت برنامه ها و طرح ها (Plan quality)
- مکانیزم های اجرا و تحقق پذیری در برنامه ها و طرح ها و شاخص های ارزیابی آنها
- ملاحظات اقتصادی در برنامه ها و طرح ها (Capital improvement programs- CIP)
- برنامه ریزی مالی در اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها (Fiscal planning, Taxing)
- ظرفیت، توانمندی و تعهد (Commitment) نهادهای مسئول اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها
- مشارکت مردم و نقش آن در اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها
- دیدگاه های نظری مفهوم اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها
- روش ها و مدل های اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ارائه تمرین های هفته ای؛ روش های تعاملی؛ استفاده از روشهای مستقیم؛ استفاده از روشهای مساله محور

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

زبردست، اسفندیار و همکاران (۱۳۹۸) برنامه آمایش استان تهران (فصل هشتم - نظام اجرایی و مدیریت)، گزارش طرح پژوهشی، سازمان برنامه و بودجه، گزارش منتشر نشده.

Lyles, W., Berke, P., & Smith, G. (2016). Local plan implementation: Assessing conformance and influence of local plans in the United States. *Environment and Planning B: Planning and Design*, 43(2), 381-400.

Smith, M. C. (2018). Revisiting implementation theory: An interdisciplinary comparison between urban planning and healthcare implementation research. *Environment and Planning C: Politics and Space*, 36(5), 877-896.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: اقتصاد شهری و مدیریت مالی		عنوان درس به انگلیسی: Urban Economics and Financial Management	
نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒	ندارد	دروس پیش نیاز:
	تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	ندارد	دروس هم‌نیاز:
	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
	رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با مرتبط با	مرتبط با مرتبط با
		آمایش/مأموریت موسسه آمایش/مأموریت موسسه	آمایش/مأموریت موسسه آمایش/مأموریت موسسه
		است ☒	نیست ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

.....

ب) هدف کلی:

این درس تلاش می‌نماید تا تسلط مقدماتی را به ابعاد مالی و اقتصادی مدیریت شهری فراهم آورد. بدین منظور پس از تبیین اهمیت مکان و فضا در تحلیلهای اقتصادی، اهمیت یکپارچه سازی سیاستهای اقتصادی در سیاست توسعه شهری را مورد بررسی قرار می‌دهد و سپس، به مروری بر شناخت مسائل شهری، چالشهای پیش روی دولت مرکزی و سیاست های مدیریت شهری به ویژه در حوزه اقتصاد محلی می‌پردازد.

اهداف ویژه:

- ایجاد زمینه شناخت نظام مالی و جایگاه شهرداری ها در توسعه اقتصادی
- آشنایی با ابعاد برنامه ریزی و بودجه ریزی عملیاتی در شهرداریها
- آشنایی با ابعاد تامین مالی و مالیه شهری پایدار مدیریت محلی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مفاهیم اقتصاد شهری پایدار: از رشد اقتصاد شهرها تا رقابت پذیری شهری
۲. شناخت ابعاد بازار زمین، املاک و مستغلات شهری
۳. تبیین تاثیر سیاست های کنترل کاربری زمین، منطقه بندی، پروژه های بزرگ مقیاس و تاثیر آن بر اقتصاد شهری
۴. ابعاد فقر و نابرابری و جدایی گزینی در شهر
۵. ابعاد اقتصادی مهاجرت به شهرها
۶. مفهوم رقابت پذیری شهری و ابعاد آن
۷. معرفی مفاهیم نوظهور اقتصاد شهری: نوآوری شهری، اقتصاد دانش بنیان و کارآفرینی اجتماع محور
۸. روشها و مبانی بودجه ریزی در شهرداریها؛ از بودجه ریزی عملیاتی تا بودجه ریزی مشارکتی
۹. روشهای تامین مالی و سرمایه گذاری در شهرداریها و درآمدهای پایدار در شهرداریها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متون مربوط به اقتصاد شهری

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

کبری، نعمت‌اله (۱۳۹۵). *اقتصاد شهری*، تهران: انتشارات سمت.

لورنتزن، آنه و دیگران (۱۴۰۲)، پویایی‌های فضایی در اقتصاد تجربه، ترجمه دکتر علی حسینی، دکتر مهسا فلاح، انتشارات دانشگاه تهران.

Brueckner, J. K. (2011). *Lectures on urban economics*. MIT Press Books.

Colin Jones (2022), *Urban Economy: Real Estate Economics and Public Policy*, Routledge.

O' Sullivan, A. (2011). *Urban Economics*. New York: McGraw-Hill.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: بوم‌شناسی شهری		عنوان درس به انگلیسی: Urban Ecology		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:		-		پایه ☐ نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		-		تخصصی الزامی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:		۲		تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲		رساله / پایان‌نامه ☐
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با آمایش/مأموریت		مرتبط با مأموریت/آمایش
		☐ موسسه نیست		☒ موسسه است

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

مطالعه‌ی اکوسیستم‌هایی است که شامل انسان‌های ساکن در شهرها و مناظر شهری و درک چگونگی همزیستی فرآیندهای انسانی و زیست محیطی در سیستم‌های تحت سلطه‌ی انسان است و به جوامع کمک می‌کند تا با تلاش‌های خود برای پایدارتر شدن محیط‌های شهری اقدام کنند.

اهداف ویژه:

- آشنایی با مفاهیم کلیدی در ارتباط با اکولوژی شهری و ارتباط آن با مبانی طراحی، مدیریت و برنامه‌ریزی شهری
- آشنایی با چگونگی هدف‌گذاری برنامه‌ریزان، مدیران، و طراحان بر اساس عدالت محیط زیست، سلامت عمومی، و پیشرفت جوامع
- آشنایی با محیط زیست فیزیکی، زیستگاه‌های شهری، خدمات اکوسیستمی، متابولیسم شهری، و نحوه‌ی انجام فعالیت‌های ساخت، مرمت، و حفاظت

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مقدمه‌ای بر اکولوژی شهری و این که چگونه شهرها مانند یک اکوسیستم در نظر گرفته می‌شوند. بررسی تاریخچه ایده‌ی بوم-شهر در قرن اخیر
- الگوهای گسترش شهرها، عملکرد اکوسیستم‌های شهری و الگوهای طبیعی در شهرها
- گرایش‌ات متفاوت در ارتباط بین طبیعت و شهر (اکولوژی شهری، بیواکولوژی شهری، اکولوژی در شهر)
- زیستگاه‌های شهری، متابولیسم شهری، و پاسخ ارگانیزم‌ها به زیستگاه‌های شهری
- ارتباط بین نظام‌های اجتماعی-اکولوژیک
- عملکرد اکوسیستم‌ها، خدمات اکوسیستمی و ارتباط آن با نیاز جوامع، مدیریت و برنامه‌ریزی شهری
- بررسی و تحلیل تجارب گذشته‌ی ایران و دیگر کشورهای جهان در زمینه‌ی ایجاد و توسعه‌ی بوم-شهرها
- چگونگی ترمیم محیط‌های شهری آسیب‌پذیر (نهرها، جنگل‌ها و کمربندهای سبز شهری، سواحل)
- تغییرات اقلیمی، آینده‌ی شهرها و تاب‌آوری جوامع

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مشارکت فعال دانشجویان در بحث‌ها و پیشبرد کلاس به صورت تعاملی؛ پژوهش دانشجویان در مورد موضوعات انتخاب شده یا پیشنهادی و ارائه در کلاس به صورت شفاهی و گزارش مکتوب؛ انجام یک کار گروهی مبتنی بر تحلیل و ارزیابی تجارب پیشین

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۵۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اکالاگان، جی آر (۱۳۹۳)، کاربری زمین اثر متقابل اقتصاد، اکولوژی و هیدرولوژی، ترجمه دکتر منوچهر طیبیان، انتشارات دانشگاه تهران.

Geneletti, D., Cortinovis, C., Zardo, L., & Adem Esmail, B. (2020). *Planning for Ecosystem Services in Cities*. Springer International Publishing.

Hall, M. H., & Balogh, S. B. (Eds.) (2019). *Understanding Urban Ecology*. Springer

Mell, Ian. (2016). *Global Green Infrastructure: Lessons for Successful Policy-Making, Investment and Management*. Routledge

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی قابل انجام است.

